

UDENRIGSMINISTERIET

DANMARK OG EU-DOMSTOLEN I 2009

ÅRLIG OVERSIGT OVER RETSSAGER VED EU-DOMSTOLEN, SOM
DANMARK DELTOG I, OG TRAKTATKRÆNKELSESSAGER MOD DANMARK

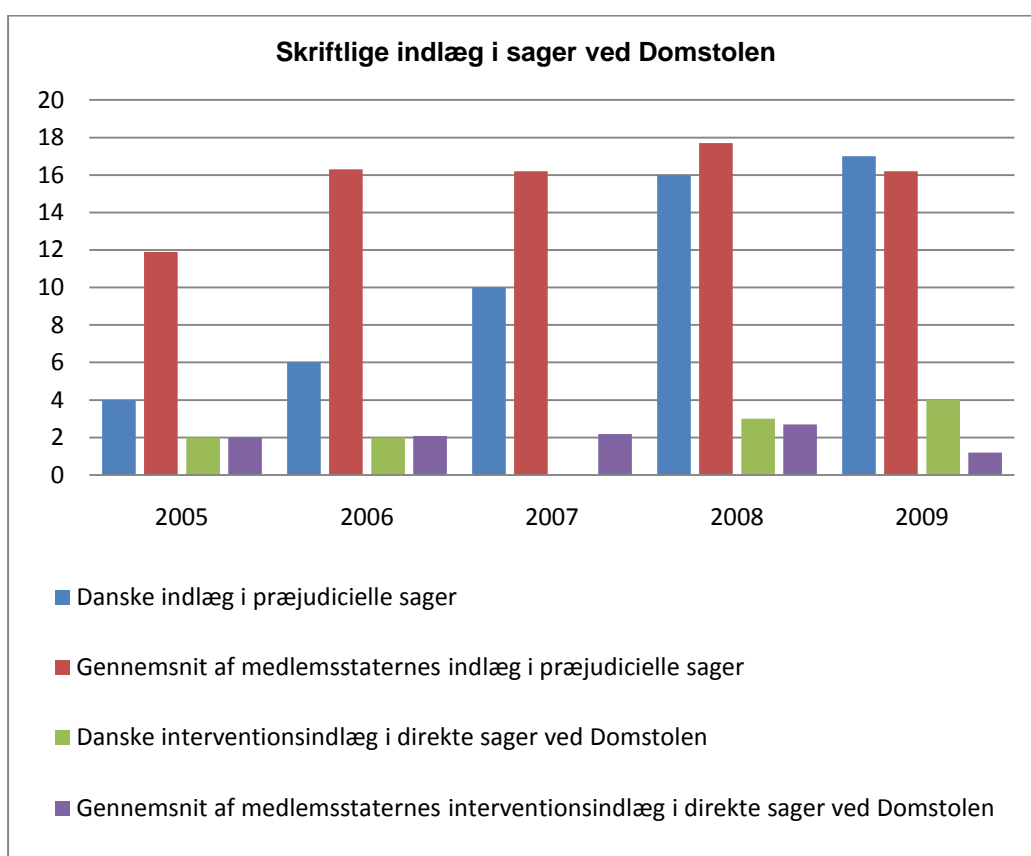
INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING	4
1.1. Øget dansk deltagelse i retssager ved EU-Domstolen	4
1.2. Sagsbehandlingstid ved EU-Domstolen	5
1.3. Året der gik i øvrigt	6
1.4. Traktatkrænkelssager i 2009	10
2. BAGGRUND	14
2.1. Proceduren i retssager	14
2.2. Proceduren i traktatkrænkelssager	15
3. RETSSAGER OG DOMME	18
3.1. Domme afsagt i 2009 i sager som Danmark var involveret i	18
3.2. Verserende sager hvor Danmark afgav indlæg i 2009	21
4. TRAKTATKRÆNKELSESSAGER	31
4.1. Åbningsskrivelser modtaget i 2009	31
4.2. Begrundede udtalelser modtaget i 2009	36
4.3. Kommissionens henlæggelser i 2009	39
4.4. Verserende traktatkrænkelssager mod Danmark pr. 31.12.09	46
5. STATISTIK	55
BILAG 1: Præjudicielle forelæggelser fra medlemsstaternes domstole, 2005-2009	55
BILAG 2: Medlemsstaternes skriftlige indlæg i præjudicielle sager forelagt EU-Domstolen	
fra andre landes domstole, 2005-2009	56
BILAG 3: Stævninger mod medlemsstaterne, 2005-2009	57
BILAG 4: Medlemsstaternes skriftlige indlæg i direkte sager ved EU-Domstolen, 2005-2009	58

1. INDLEDNING

1.1. ØGET DANSK DELTAGELSE I RETSSAGER VED EU-DOMSTOLEN

I 2009 fortsatte tendensen med øget dansk deltagelse i retssagerne ved EU-Domstolen. Regeringen afgav således indlæg i 39 retssager ved såvel Domstolen som Retten i 2009. Som det fremgår nedenfor af figuren, ligger Danmark i 2009 over gennemsnittet af skriftlige indlæg afgivet af medlemsstaterne i sager ved Domstolen.

Figur 1: Udviklingen i antallet af regeringens skriftlige indlæg i sager ved Domstolen. Figuren viser antal skriftlige indlæg i præjudicielle sager forelagt Domstolen fra andre landes domstole fra 2005-2009 samt antal skriftlige interventionsindlæg i direkte sager ved Domstolen, hvor andre medlemslande eller institutioner er part. Regeringen afgav desuden mundtligt indlæg i yderligere fire præjudicielle sager fra andre landes domstole, samt indlæg i seks præjudicielle sager forelagt af danske domstole i 2009. I direkte sager ved Domstolen afgav regeringen mundtligt interventionsindlæg i yderligere fem sager. For yderligere oplysninger henvises til den statistiske oversigt s. 55 ff.

Som det fremgår af figuren, blev der afgivet skriftligt indlæg i 17 præjudicielle sager forelagt Domstolen af andre landes domstole, sammenlignet med afgivelse af skriftligt indlæg i 16 af sådanne sager i 2008. Som det kan ses, ligger Danmark i 2009 lidt over det samlede gennemsnit af medlemsstaternes skriftlige indlæg i præjudicielle sager fra andre landes domstole. Der blev endvidere afgivet skriftligt interventionsindlæg i fire direkte sager ved Domstolen. Det vil sige sager, hvor en anden medlemsstat eller institution er part. Som det også kan ses af figuren, ligger Danmark i 2009 over det samlede gennemsnit af medlemsstaternes skriftlige indlæg i sådanne sager. Den danske regering har derudover deltaget i to sager ved Domstolen, hvor der er anmodet om en udtalelse fra Domstolen om EU's indgåelse af en international aftale i henhold til TEUF artikel 218, stk. 11.

Endelig har regeringen i 2009 deltaget i fire direkte retssager ved Retten. Der er således afgivet stævning mod Kommissionen i en sag og skriftligt interventionsindlæg i tre andre sager. Det kan til sammenligning oplyses, at regeringen deltog i to direkte sager ved Retten i 2008.

Ved afgørelsen af, om regeringen skal deltage i en retssag ved EU-Domstolen, foretages en vurdering af, hvorvidt danske interesser skal forsvares, eller hvorvidt sagen rejser generelle, principielle spørgsmål af interesse for Danmark. I 2009 har regeringen eksempelvis deltaget i sager, der omhandlede retten til den fri bevægelighed for personer, varer og tjenesteydelser, fortolkningen af EU's regler om landbrugsstøtte og arbejdsmarkedspolitikken. Folketingets Europaudvalg orienteres løbende om regeringens deltagelse i retssager, bl.a. ved oversendelse af notater vedrørende de konkrete sager.

Danmark blev ikke selv indbragt for Domstolen i 2009. Derimod anlagde Danmark i 2009 selv en direkte sag mod Kommissionen ved Retten. I sagen har regeringen nedlagt påstand om annullation af en Kommissionsbeslutning om manglende finansiering af ca. 705 mio. kr., som regeringen havde anmeldt efter EU's regler om hektarstøtte. Der henvises til sag T-212/09, der omtales nedenfor i den grønne tekstboks om verserende retssager, som regeringen deltager i.

I 2009 besluttede danske domstole at forelægge EU-Domstolen præjudicielle spørgsmål i tre tilfælde. I 2008 var tallet seks.

1.2. SAGSBEHANDLINGSTID VED EU-DOMSTOLEN

EU-Domstolens årsrapport for 2009 indeholder en generel redegørelse for Domstolens arbejde i det forgangne år samt statistik over retssagerne ved henholdsvis Retten og Domstolen. Rapporten kan findes på EU-Domstolens hjemmeside på følgende link¹: [\[http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7000/\]](http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7000/)

---

¹ På tidspunktet for udarbejdelsen af denne oversigt var kun den foreløbige udgave af Domstolens årsrapport til rådighed. Statistikkerne i denne oversigt er udarbejdet på baggrund af tallene i denne foreløbige årsrapport.

Antallet af indkomne sager ved EU-Domstolen ligger fortsat højt. Der blev 2009 indbragt 561 nye sager for Domstolen og 568 nye sager for Retten. Det er en let nedgang set i forhold til 2008, hvor Domstolen modtog 592 nye sager og Retten 629 nye sager. I 2009 afsluttede Domstolen 588 sager og Retten 555 sager. Til sammenligning afsluttede Domstolen i 2008 567 sager og Retten 605.

Sagsbehandlingstiden ved EU-Domstolen i 2009 har gennemgående været stort set uændret i forhold til 2008. Især ved Domstolen er det dog lykkedes at skabe små forbedringer, mens der fortsat er en meget lang sagsbehandlingstid ved Retten. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for præjudicielle sager ved Domstolen var i 2009 17,1 måneder mod 16,8 måneder i 2008. For direkte sager var sagsbehandlingstiden i 2009 gennemsnitligt 17,1 måneder. Til sammenligning var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for direkte sager i 2008 16,9 måneder. For appelsager var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på 15,4 måneder sammenlignet med 18,4 i 2008. Det bemærkes, at Domstolen i stigende grad undlader at bruge generaladvokat i ukomplicerede, ikke-principielle sager, hvilket afkorter sagsbehandlingstiden i de pågældende sager. I 2009 blev ca. 52 % af dommene afsagt uden forslag til afgørelse mod 41 % i 2008.

Ved Retten er resultatet for sagsbehandlingstiden blandet. Appelsager har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 16,1 måneder, hvilket også var tilfældet i 2008. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager om intellektuel ejendomsret er faldet til 20,1 måneder i 2009 fra 20,4 måneder i 2008. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager på andre områder er til gengæld steget markant til 33,1 måneder i 2009 fra 26 måneder i 2008. Med hensyn til sagsbehandlingstiden ved Personaleretten henvises til EU-Domstolens årsberetning nævnt ovenfor.

1.3. ÅRET DER GIK I ØVRIGT

De seneste års øget opmærksomhed i Danmark om EU-Domstolens arbejde førte i 2009 til, at Folketinget og regeringen aftalte en tættere orientering af Europaudvalget om regeringens arbejde med retssager og traktatkrænkelssager. Resultatet fremgår af "Beretning om orientering af Europaudvalget om udviklingen i sager ved EF-Domstolen", som blev afgivet af Europaudvalget den 30. april 2009. Beretningen, som trådte i kraft den 1. juli 2009, kan hentes på Europaudvalgets hjemmeside på følgende link: [www.europaudvalget.dk].

Regeringens orientering af Folketinget omfatter herefter – udover de årlige oversigter om Danmark og EU-domstolen – følgende elementer:

Traktatkrænkelssager:

- Kort meddelelse om modtagelsen af åbningskrivelser og begrundede udtalelser (løbende orientering)
- Notat om regeringens svar på åbningskrivelser og begrundede udtalelser (løbende oversendelse)
- Fortrolig oversendelse af åbningskrivelser og begrundede udtalelser samt regeringens svar herpå (løbende oversendelse)
- Kort meddelelse om besked fra Kommissionen om henlæggelse af traktatkrænkelssager (løbende oversendelse)
- Månedlig opdateret liste over verserende traktatkrænkelssager mod Danmark

Retssager:

- Notat om stævning mod Danmark (løbende oversendelse)
- Ugentlig oversigt over EU-Domstolens aktiviteter i de kommende tre uger, for så vidt angår sager som Danmark deltager i, eller som den danske regering følger
- Notat til orientering om regeringens beslutning om at deltage i en retssag (løbende oversendelse)
- Mundtlig ministerorientering i væsentlige sager ved EU-Domstolen, som regeringen har besluttet at deltage i.

På de følgende sider gives en oversigt over de traktatkrænkelssager og retssager, som Danmark i løbet af 2009 deltog i. Der gives også konkrete eksempler på de forskellige typer af sager i de grønne tekstbokse.

Redegørelsen dækker perioden 1. januar 2009 – 31. december 2009.

Eksempler på regeringens deltagelse i retssager for EU-Domstolen, hvor der faldt dom i 2009:

Den 2. april 2009 afsagde Domstolen dom i sagen C-421/07, Frede Damgaard. Sagen, der var forelagt af Vestre Landsret, vedrørte fortolkningen af begrebet "reklame for lægemidler" i direktiv 2001/83/EF om oprettelse af en fællesskabskodeks for humanmedicinske lægemidler. Efter dansk ret fortolkes reklamebegrebet på medicinalområdet ganske bredt, idet enhver udbredelse af oplysninger om et lægemiddel, herunder navnlig om lægemidlets helbredende eller forebyggende egenskaber, anses for reklame. Det gælder også, selvom den pågældende tredjemand handler på eget initiativ og er retligt og faktisk helt uafhængig af producenten og sælgeren. Domstolen slog fast, at den danske fortolkning af reklamebegrebet var i overensstemmelse med direktivet.

Der blev afsagt dom den 8. september 2009 i sagen C-42/07, Liga Portuguesa. Denne sag handlede om de portugisiske regler om spilmonopol, der bl.a. indebærer, at man efter portugisisk ret kan forbyde udenlandske spiludbydere i at udbyde spil på det portugiske marked – også via internettet – uanset at de udenlandske udbydere har lovlig licens i deres hjemland. Regeringen deltog i sagen, da de omhandlede portugisiske regler om spilmonopol på væsentlige punkter svarer til de danske regler. Domstolen slog fast, at Traktatens bestemmelser om den fri udveksling af tjenesteydelser ikke var til hinder for en national lovgivning, som forbød erhvervsdrivende, der var etableret i andre medlemsstater, hvor de lovligt udbød hasardspil, at udbyde tilsvarende hasardspil via internettet på denne medlemsstats område

Den 15. december 2009 afsagde Domstolen dom i sag C-461/05, Kommissionen mod Danmark, om manglende opkrævning af told ved indførsel af forsvarsmateriel for perioden 1998-2002. Der blev også afsagt dom i lignende retssager mod Finland (C-284/05), Italien (C-387/05), Sverige (C-294/05), Tyskland (C-372/05) og Grækenland (C-409/05). Retssagerne udspringer af mange års uenighed mellem Kommissionen og medlemsstaterne om, hvorvidt medlemsstaterne har været berettigede til at undlade at opkræve told ved indførsel af forsvarsmateriel på grundlag af artikel 296 i EF-traktaten. Ifølge denne artikel kan medlemsstaterne træffe foranstaltninger – bl.a. vedrørende handel med forsvarsmateriel – som de anser for nødvendige for at beskytte deres væsentlige sikkerhedsinteresser. Toldindbetalinger er et væsentligt indtægtsgrundlag for EU (såkaldt "egne midler"). Domstolen fortolkede den pågældende traktatbestemmelse snævert og fastslog, at Danmark og de øvrige indstævnede lande ikke havde løftet bevisbyrden for, at den manglende toldindbetaling var nødvendig for beskyttelse af væsentlige sikkerhedsinteresser. Danmark var herefter forpligtet til at indbetale den skyldige told.

Eksempler på regeringens deltagelse i retssager, der verserede i 2009 for henholdsvis Domstolen og Retten i Første Instans:

Regeringen anlagde den 2. juni 2009 sag mod Kommissionen i en sag om hektarstøttebetalinger, sag T-212/09, Danmark mod Kommissionen. I sagen har regeringen nedlagt påstand om hel eller delvis annullation af en kommissionsbeslutning, der indebærer, at et beløb på ca. 750 mio. kr., som Danmark har anmeldt efter EU's regler om hektarstøtte til landbruget, ikke finansieres på grund af manglende opfyldelse af kravene til braklagt landbrugsjord. Regeringen vurderer, at EU-kravene er opfyldt, hvorfor man har krav på hektarstøtte i de pågældende tilfælde.

Regeringen afgav indlæg i to præjudicielle forelæggelser fra danske domstole om arbejdsretlige problemstillinger:

Sag C-405/08, Bertram Holst mod Babcook & Wilcox Vølund ApS, blev forelagt Domstolen af Vestre Landsret. Sagen vedrører fortolkningen af direktiv 2002/14/EF om information og høring af arbejdstagerne i EU. Under sagen ved Vestre landsret var der uenighed mellem sagens parter om, hvorvidt direktivet var gennemført korrekt, dels i samarbejdsaftalen mellem LO og DA, og dels i lov om information og høring af lønmodtagere, bl.a. fordi sagsøger i sagen ikke var medlem af en faglig organisation omfattet af aftalen. Regeringen gjorde for Domstolen bl.a. gældende, at det var i overensstemmelse med EU-retten, at en arbejdstager i medfør af en kollektiv overenskomst nød den beskyttelse, som var foreskrevet ved direktivet, også selvom arbejdstageren ikke var medlem af den faglige organisation, der via en kollektiv overenskomst gennemførte direktivet i Danmark. Sagen blev i februar 2010 afgjort i dansk favør.

Sag C-499/08, Ole Andersen mod Region Syddanmark, blev ligeledes forelagt Domstolen af Vestre Landsret. Denne sag vedrører fortolkningen af EU's beskæftigelsesdirektiv, der bl.a. forbyder ulovlig diskrimination på grund af alder, set i relation til mulighederne for at opnå fratrædelsesgodtgørelse efter funktionærlovens regler. Funktionærlovens § 2 a indebærer bl.a., at der ikke skal betales fratrædelsesgodtgørelse til en funktionær, som på fratrædelsestidspunktet var 63 år, hvis funktionæren samtidig havde mulighed for fra det fyldte 60. år at få udbetalt en arbejdsgiverbetalt pensionsordning. Regeringen har for Domstolen gjort gældende, at den danske funktionærlovs regler om fratrædelsesgodtgørelse er i overensstemmelse med beskæftigelsesdirektivet, idet der er tale om en ordning, der forfølger et lovligt formål, bl.a. at lette ældre funktionærers overgang til anden beskæftigelse.

Regeringen deltog ligeledes i to præjudicielle sager om personers fri bevægelighed forelagt af domstole i andre medlemslande:

I sag C-34/09, Zambrano, der blev forelagt af en belgisk domstol, er spørgsmålet, om tredjelandsstatsborgere har adgang til visse rettigheder, som følger af unionsborgerskabet, når de er forældre til børn, der er EU-borgere, men hvor børnene ikke har foretaget en grænseoverskridende aktivitet. Regeringen har for Domstolen gjort gældende, at den pågældende sag vedrører interne forhold i en medlemsstat, og at EU-retten derfor ikke finder anvendelse i overensstemmelse med Domstolens faste praksis herom.

Sag C-145/09, Tsakouridis, der blev forelagt af en tysk domstol, vedrører mulighederne for udvisning af EU-statsborgere i henhold til opholdsdirektivet. Konkret handler sagen bl.a. om rækkevidden af begrebet "bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed", nærmere bestemt om dette begreb i opholdsdirektivet gør det muligt at udvise en EU-statsborger på baggrund af alvorlige straffelovsovertrædelser. Regeringen har under sagen bl.a. gjort gældende, at alvorlige straffelovsovertrædelser i visse tilfælde efter en konkret vurdering kan føre til en begrænsning af opholdsretten for EU-borgere omfattet af opholdsdirektivet, idet udvisning i sådanne sager kan anses for bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed.

1.4. TRAKTATKRÆNKELSESSAGER I 2009

I 2009 modtog Danmark 26 åbningsskrivelser (supplerende åbningsskrivelse tælles ikke som en separat åbningsskrivelse), 13 begrundede udtalelser, men ingen stævninger fra Kommissionen. Det samlede antal overtrædelsesprocedurer mod alle medlemsstater indledt af Kommissionen i 2009 foreligger endnu ikke, men vil senere i år fremgå af Kommissionens årsrapport om kontrollen med gennemførelsen af EU-retten for 2009.

Til sammenligning modtog Danmark i 2008 25 åbningsskrivelser, 6 begrundede udtalelser og ingen stævninger. I 2008 tog Kommissionen i alt 2.223 skridt i overtrædelsesprocedurer mod medlemsstaterne.

Ligesom tidligere år vedrørte en stor del af de åbningsskrivelser, som Danmark modtog i 2009, sager om EU-retsakter, der ikke var gennemført rettidigt i dansk ret, eller hvor Kommissionen endnu ikke havde modtaget besked om gennemførelsen (manglende gennemførelse/notifikation), såkaldte "non-communication"-sager. Sådanne sager er som regel rutinemæssige sager, der hurtigt kan afsluttes. Det drejede sig i 2009 om 12 af de 26 modtagne åbningsskrivelser, altså knap 50 %. De resterende 14 åbningsskrivelser vedrørte sager, hvor der som udgangspunkt var en uoverensstemmelse mellem Kommissionen og Danmark. For en nærmere beskrivelse af sagerne henvises til denne oversigts side 31 ff.

Kommissionen henlægger sagerne, når den finder en medlemsstats svar fyldestgørende. Langt størstedelen af de indledte traktatkrænkelssager mod Danmark afsluttes administrativt, dvs. før Kommissionen anlægger en retssag. I 2009 blev 29 danske sager henlagt af Kommissionen. (Se oversigt s. 39 ff.)

Folketingets Europaudvalg bliver løbende orienteret om traktatkrænkelssagerne, dels på tidspunktet for modtagelse af åbningsskrivelser og begrundede udtalelser, dels på tidspunktet for regeringens besvarelse af åbningsskrivelser og begrundede udtalelser.

I Kommissionens Resultatark for det Indre Marked nr. 20 fra december 2009, som kan findes via linket http://ec.europa.eu/internal_market/score/docs/score20_en.pdf, fremhæves det, at EU-landene i 2009 havde den hidtil bedste gennemførelsesgrad for så vidt angår vedtagne regler for det indre marked. Danmark lå på en delt tredje-, fjerde- og femteplads med Bulgarien og Rumænien, når det gjaldt bedste gennemførelse. Malta lå fortsat på førstepladsen; denne gang delt med Litauen. For så vidt angår antallet af verserende traktatkrænkelssager, lå Danmark på syvendepladsen blandt medlemsstaterne med 23 åbne traktatkrænkelssager. Til sammenligning var det gennemsnitlige antal åbne traktatkrænkelssager pr. medlemsstat 47 sager.

Kommissionens årsberetning om kontrollen med gennemførelsen af EU-retten for 2009 foreligger endnu ikke. Årsberetningen for 2008 er tilgængelig på Kommissionens hjemmeside på følgende link:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0675:FIN:DA:PDF>

På følgende link findes statistiske oplysninger for 2008:

http://ec.europa.eu/community_law/infringements/infringements_annual_report_26_en.htm

Endvidere kan der løbende indhentes oplysninger om sager, som Kommissionen indleder eller henlægger mod medlemsstaterne på følgende link på Kommissionens hjemmeside: http://ec.europa.eu/community_law/infringements/infringements_decisions_en.htm

Eksempler på traktatkrænkelssager i 2009:

IPPC-direktivet - integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening

I maj 2009 modtog Danmark en begrundet udtalelse vedrørende mangelfuld gennemførelse IPPC-direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening. Direktivet pålægger medlemsstaterne at træffe foranstaltninger med henblik på at gennemføre en godkendelses- og/eller revurderingsprocedure for større virksomheder og landbrug inden den 30. oktober 2007. I den begrundede udtalelse anfører Kommissionen, at ikke alle godkendelser var blevet revurderet og om nødvendigt ajourført inden denne frist. Kommissionen henviser til, at den danske regering i sit svar af 2. marts 2009 på åbningsskrivelsen medgiver, at Danmark ikke fuldt ud har overholdt sine forpligtelser i henhold til direktivet. Kommissionen noterer sig, at der med hensyn til antallet af udestående sager er gjort fremskridt siden fremsendelsen af åbningsskrivelsen, men at det af svaret på åbningsskrivelsen fremgår, at nogle af godkendelserne måske først bliver ajourført ved udgangen af 2009, det vil sige mere end to år efter fristen i direktivet. I svaret på den begrundede udtalelse indrømmer regeringen, at ikke alle anlæg var revurderet inden fristen, og regeringen stiller i udsigt, at den vil aflægge rapport til Kommissionen pr. 31. august 2009 om fremdriften i afslutningen af de udestående sager. Endvidere anfører regeringen, at man har lagt til grund, at fristen for revurdering af deponeringsanlæg ikke følger af IPPC-direktivet, men af deponeringsdirektivet, og at sidstnævnte således erstatter IPPC-direktivets frist. Den 31. august 2009 meddelte regeringen Kommissionen, at antallet af eksisterende IPPC-virksomheder, der manglede en revurdering eller en godkendelse, var faldet som forventet, men at der stadig udestod nogle få sager, hvoraf enkelte først forventedes afsluttet i 2010.

Ligebehandlingsdirektivet - oprettelse af et uafhængigt ligebehandlingsorgan

Kommissionen fremsendte i november 2009 en begrundet udtalelse vedrørende mangelfuld gennemførelse af ligebehandlingsdirektivet. Det anføres, at traktaten er overtrådt dels ved, at der ikke ydes ofre for forskelsbehandling tilstrækkelig beskyttelse i det nævn, der i Danmark har ansvaret for ligebehandling af alle personer uden forskelsbehandling på grund af køn. Dels ved ikke at sørge for, at det eller de nævn, der har ansvaret for fremme af analyse, tilsyn og støtte i forbindelse med ligebehandling af alle personer uden forskelsbehandling på grund af køn, bør foretage uafhængige undersøgelser af forskelsbehandling, offentliggøre uafhængige rapporter og fremsætte henstillinger om emner i forbindelse med en sådan forskelsbehandling. I svaret til Kommissionen har regeringen taget den begrundede udtalelse til efterretning og meddelt, at man vil udpege et organ – Dansk Institut for Menneskerettigheder – der har de nævnte kompetencer.

Direktiv om udstyr på skibe – manglende notifikation

Kommissionen fremsendte i september 2009 en åbningsskrivelse vedrørende manglende notifikation af implementering af direktiv 2008/67/EF om udstyr på skibe. Kommissionen anførte, at fristen for gennemførelse af direktivet var udløbet, og at Kommissionen ikke

havde modtaget meddelelse om foranstaltninger til gennemførelse af direktivet. I svaret til Kommissionen bemærkede regeringen, at fristen for gennemførelsen af direktivet i dansk ret var den 21. juli 2009, at direktivet var gennemført i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 543 af 1. juni 2009 om udstyr i skibe, som trådte i kraft den 21. juli 2009. På den baggrund konkluderede regeringen, at direktivet var fuldt gennemført i Danmark. Regeringen bemærkede i øvrigt, at Kommissionen modtog underretning herom den 22. juli 2009.

Kapitalgevinster på aktier

I juni 2008 fremsendte Kommissionen en begrundet udtalelse, hvor det fastholdes, at de danske regler for investeringsforeninger er i strid med EF-traktatens artikel 49 og 56 [TEUF art. 56 og 63] og de tilsvarende bestemmelser i EØS-aftalen, idet de diskriminerer mod investeringsforeninger med hovedsæde i andre EU-medlemsstater eller i EØS/EFTA-lande. I svaret til Kommissionen henviser regeringen til, at EU-Domstolen i Futura-dommen (C-250/95) har anerkendt, at hensynet til en effektiv skattekontrol er et tvingende alment hensyn, der kan berettige hindringer i de grundlæggende rettigheder, der er sikret ved traktaten, og at der endnu ikke er truffet bestemmelse om harmonisering af de nationale regler om opgørelse af beskatningsgrundlaget for direkte skatter, hvorfor hver medlemsstat derfor fastsætter sine egne skatteregler. Efter regeringens opfattelse godkendte Domstolen således i princippet, at når et selskab fra en medlemsstat har en filial i en anden medlemsstat, kan den anden medlemsstat forlange, at selskabet aflægger et regnskab for dens aktiviteter i filialen i overensstemmelse med den andens medlemsstats egne skatteregler. Kommissionen henlagde herefter sagen i marts 2009.

2. BAGGRUND

I det følgende gives en kort generel indføring i sagsgangene og rammerne om henholdsvis retssager og traktatkrænkelssager.

2.1. PROCEDUREN I RETSSAGERNE

Retssager ved EU-Domstolen kan starte på forskellig vis. Der er hovedsagligt tre typer: 1) Direkte sager mod medlemsstaterne om overtrædelse af staternes forpligtelser, 2) Direkte sager mod institutionerne om annullation af EU-retsakter og 3) Præjudicielle forelæggelser fra nationale domstole om fortolkning af EU-retten:

Direkte sager er de sager, hvor Kommissionen i sin egenskab af traktaternes vogter ifølge traktatkrænkelssesproceduren i TEUF artikel 258 stævner en medlemsstat for overtrædelse af EU-retten. TEUF artikel 259 åbner ligeledes mulighed for, at medlemsstater kan indstævne hinanden ved Domstolen, hvilket dog i praksis forekommer yderst sjældent. Danmark har aldrig været involveret i en sag af denne type.

TEUF artikel 260 giver mulighed for at pålægge medlemslande, som ikke efterkommer en dom fra EU-Domstolen, en *bøde*. Som noget nyt giver proceduren i TEUF artikel 260 mulighed for at Kommissionen kan indbringe medlemsstaten for EU-Domstolen efter kun én brevveksling mellem Kommissionen og medlemsstaten. I sager om manglende meddelelse om gennemførelsesforanstaltninger til et direktiv vedtaget efter en lovgivningsprocedure kan Kommissionen allerede under den første retssag mod medlemsstaten nedlægge påstand om betaling af bøde. Efter TEUF artikel 260 fastsætter Kommissionen i den brevveksling, som går forud for sagens indbringelse for Domstolen, størrelsen af det faste beløb eller tvangsbøde, som den efter omstændighederne finder det passende, at den pågældende medlemsstat betaler.

Medlemsstaterne, Unionens institutioner, herunder Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen, samt - under visse betingelser - private borgere og virksomheder har også mulighed for at anlægge et såkaldt *annullationssøgsmål* mod den eller de af EU's institutioner, der har ansvaret for en given retsakts gennemførelse. Processen er beskrevet i TEUF artikel 263. Fysiske og juridiske personer har som hidtil mulighed for at indbringe visse annullationssøgsmål om regelfastsættende retsakter under nærmere betingelser. Tidligere blev der stillet krav om at sådanne retsakter skulle berøre den pågældende umiddelbart og individuelt. Nu er kravet alene, at vedkommende berøres umiddelbart.

Endelig kan der være tale om, at en national domstol forelægger et *præjudicielt spørgsmål* om fortolkning af EU-retten for EU-Domstolen ifølge proceduren i TEUF artikel 267. Dette er en vigtig kategori af sager, hvor der i princippet ikke er nogen parter for EU-Domstolen, men hvor den nationale domstol søger fortolkningshjælp fra EU-Domstolen.

Regeringen afgiver altid indlæg i præjudicielle sager hidrørende fra danske domstole, når danske myndigheder er part i hovedsagen for den danske domstol. Der kan både være tale om civile sager og straffesager. Endvidere afgiver Danmark indlæg i præjudicielle sager fra andre medlemslandes domstole, hvor det skønnes at kunne tjene danske interesser, eller sagen rejser generelle/principielle spørgsmål om fortolkning af EU-retten. Samme vurdering anlægges, når regeringen vælger at anlægge eller intervenere i direkte sager.

Proceduren under retssager består som overvejende hovedregel af såvel en *skriftlig* som *mundtlig forhandling*. I direkte sager indebærer skriftvekslingen afgivelse af stævning, svarskrift, replik og duplik. I præjudicielle forelæggelser afgives der kun ét skriftligt indlæg. Den mundtlige forhandling er ens for de to sagstyper. Domstolen vurderer ud fra sagens vigtighed, hvor mange dommere der skal deltage i forhandlingen. Domstolen udpeger en refererende dommer, der har ansvaret for sagen. Efter endt skriftveksling beslutter Domstolen på baggrund af den refererende dommers rapport, hvorvidt der skal indledes mundtlig forhandling i sagen.

Efter endt mundtlig forhandling forbereder generaladvokaten et begrundet forslag til afgørelse af sagen. Generaladvokatens forslag offentliggøres normalt af Domstolen. Generaladvokaten fremsætter normalt sit forslag til afgørelse ca. 4-5 måneder efter den mundtlige forhandling. Typisk afsiger Domstolen 5-6 måneder herefter den endelige dom i sagen. Sagsbehandlingstiden kan dog variere.

Domstolen har forskellige processuelle muligheder for at afkorte sagsbehandlingstiden. Den undlader i stigende omfang at bruge generaladvokat i ukomplicerede, ikke-principielle sager. Dette betyder, at sagsbehandlingstiden i disse tilfælde bliver kortere. Domstolen kan i helt særlige tilfælde lade en sag behandle efter en "fremskyndet procedure", som det var tilfældet i bl.a. sag C-127/08, *Metock*. Desuden er der i 2008 skabt mulighed for at følge en såkaldt præjudiciel hasteprocedure (PPU) ved behandlingen af sager inden for TEUF tredje del, afsnit V - et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Denne procedure anvendtes af Domstolen i to sager i 2009 mod tre sager i 2008.

2.2. PROCEDUREN I TRAKTATKRÆNKELSESSAGERNE

En traktatkrænkelssag indledes af Kommissionen mod en medlemsstat for manglende opfyldelse af landets EU-retlige forpligtelser. En traktatkrænkelssag består af en administrativ fase og, om nødvendigt, en retlig fase. Processen er beskrevet i TEUF artikel 258.

Traktatkrænkelssagens administrative fase indledes med, at Kommissionen sender en **åbningsskrivelse** til regeringen i det pågældende land, hvori opmærksomheden henledes på, at der, efter Kommissionens opfattelse, er forhold i den nationale lovgivning, der er uforenelige med landets EU-retlige forpligtelser. Baggrunden

vil ofte være specifikke nationale bestemmelser, der synes at stride mod EU-retten, eller medlemsstatens manglende eller ufuldstændige gennemførelse af EU-regler, oftest direktiver. Medlemsstaten får herefter typisk to måneder til at besvare Kommissionens åbningsskrivelse, men fristen kan være kortere. Såfremt Kommissionen finder medlemsstatens svar fyldestgørende, henlægges sagen.

Måtte Kommissionen finde, at medlemsstatens svar på åbningsskrivelsen ikke er fyldestgørende, fremsender Kommissionen en **begrundet udtalelse** til medlemsstaten. Den begrundede udtalelse indeholder typisk de samme argumenter som i åbningsskrivelsen tilføjet Kommissionens stillingtagen til medlemsstatens svar på åbningsskrivelsen. Medlemsstaten får ligesom ved åbningsskrivelsen typisk to måneder til at besvare Kommissionens henvendelse, men igen kan fristen være kortere. Såfremt meningsudvekslingen mellem medlemsstaten og Kommissionen ikke fører til enighed, kan Kommissionen anlægge **retssag mod medlemsstaten** ved Domstolen, hvorved proceduren går ind i den retlige fase.

Det bemærkes, at Kommissionen til enhver tid kan **henlægge sagen** i den administrative fase, såfremt medlemsstaten undervejs ændrer sin lovgivning, eller hvis Kommissionen af en anden grund finder, at sagen ikke bør bringes videre. Kommissionen benytter sig ofte i den administrative fase af yderligere korrespondance med medlemsstaten i form af **supplerende åbningsskrivelser/begrundede udtalelser**. En supplerende åbningsskrivelse tjener til at præcisere Kommissionens påstande. Desuden er der undertiden møder mellem Kommissionen og regeringen for at opklare mulige misforståelser samt for at finde løsninger i sagerne.

Når traktatkrænkelingsproceduren er nået ind i den retlige fase, der indledes med, at Kommissionen anlægger retssag mod medlemsstaten, følges proceduren for direkte retssager. Kommissionen har også i denne fase mulighed for at hæve sagen, eksempelvis hvis en medlemsstat efterlever Kommissionens synspunkter.

Pilotprojekt om effektivisering af traktatkrænkelingsprocedurerne

Kommissionen iværksatte i april 2008 et pilotprojekt, der skal fremme dialogen mellem Kommissionen, medlemsstaterne og borgerne i forbindelse med konkrete traktatkrænkelingsager. Formålet med pilotprojektet er at lette klageprocessen og forkorte sagsbehandlingstiden for borgere og virksomheder, der finder, at et medlemsland ikke har overholdt sine EU-retlige forpligtelser. Danmark og 15 andre lande deltager. Iværksættelsen af pilotprojektet er et godt initiativ set med danske øjne. Danmark finder ligesom Kommissionen, at der er behov for en mere effektiv traktatkrænkelingsprocedure for at løse konkrete problemer effektivt og hindre medlemslandenes manglende overholdelse af EU-retten.

Pilotprojektet omfatter som udgangspunkt alle sager, der potentielt kan resultere i en formel traktatkrænkelingsprocedure. Det gælder for eksempel klager fra borgere, horisontale forespørgsler fra Kommissionen og præåbningsskrivelser. Kommissionen

modtager kopi af alle Danmarks svar og vurderer på den baggrund, om der grundlag for at indlede en formel traktatkrænkelssag.

Kommissionen har udarbejdet en evalueringsrapport om pilotprojektet, som peger på, at der både hos Kommissionen og de deltagende medlemsstater generelt er stor tilfredshed med projektet. Også fra dansk side har erfaringerne været positive, idet projektet vurderes at have bidraget konstruktivt til samarbejdet med Kommissionen i forbindelse med besvarelsen af forespørgsler fra og løsningen af problemerne for borgere, erhvervslivet og civilsamfundet.

3. RETSSAGER OG DOMME

3.1. DOMME AFSAGT I 2009 SOM DANMARK VAR INVOLVERET I

DIREKTE SAGER HVOR DANMARK VAR PART

C-461/05, Kommissionen mod Danmark ("Told af forsvarsmateriel")

Kommissionen gør gældende, at Danmark har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2, 9, 10 og 11 i forordning (EØF, Euratom) nr. 1552/1989, respektive forordning (EF, Euratom) nr. 1150/2000 vedrørende beregning og indbetaling af egne indtægter i forbindelse med import af militært materiel og betaling af morarenter af disse indtægter.

Skriftligt indlæg: 20.03.06
Mundtligt indlæg: 25.11.08
Dom: 15.12.09

DIREKTE SAGER HVOR DANMARK VAR INTERVENIENT

C-110/05, Kommissionen mod Italien

Kommissionen har nedlagt påstand om, at det fastslås, at Italien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktatens artikel 28 [TEUF artikel 34], da sagsøgte forbyder motorkøretøjer at trække et påhængskøretøj.

Mundtligt indlæg: 22.05.07
Dom: 10.02.09

PRÆJUDICIELLE SAGER FORELAGT AF DANSKE DOMSTOLE HVOR REGERINGEN AFGAV INDLÆG

C-421/07, Damgaard

Sagen vedrører: Skal artikel 86 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/83/EF om oprettelse af en fællesskabskodeks for humanmedicinske lægemidler, med senere ændringer, fortolkes således, at en tredjemands udbredelse af oplysninger om et lægemiddel, herunder navnlig om lægemidlets helbredende eller forebyggende egenskaber skal anses for reklame, selvom den pågældende tredjemand handler på eget initiativ og er retligt og faktisk helt uafhængig af producenten og sælgeren?

Skriftligt indlæg: 11.01.08
Mundtligt indlæg: 09.10.08
Dom: 02.04.09

C-174/08, NCC Construction Danmark

Sagen vedrører: fortolkning af 6. momsdirektiv og forholdet til det momsretlige neutralitetsprincip ved implementeringen af 6. momsdirektiv i den danske momslov i relation til byggevirksomheders momsfradragsret. Der spørges bl.a. om begrebet "bitransaktioner vedrørende fast ejendom" i 6. momsdirektivs artikel 19 skal fortolkes således, at det omfatter en momspligtig byggevirksomheds aktiviteter i forbindelse med efterfølgende salg af fast ejendomme, som er opført af byggevirksomheden for egen regning som en fuldt ud momspligtig aktivitet med henblik på videresalg?

Skriftligt indlæg: 05.09.08

Mundtligt indlæg: 23.04.09
Dom: 29.10.09

ANDRE PRÆJUDICIELLE SAGER HVOR REGERINGEN AFGAV INDLÆG

C-459/07, Elshani

Sagen vedrører bl.a.: Skal ordlyden "ved deres ikke forskriftsmæssige indførsel" i toldkodeksens artikel 233, litra d), fortolkes således at indførsel af en vare i fællesskabets toldområde, for hvilken der er opstået toldskyld i henhold til artikel 202, allerede er fuldbyrdet med indførsel til grænsetoldstedet eller et andet sted, som er udpeget af toldmyndighederne, og senest på det tidspunkt hvor den forlader grænsetoldstedet eller det andet udpegede sted, idet varen dermed er kommet ind i toldområdet, således at beslaglæggelse og konfiskation af varerne efter dette tidspunkt ikke bevirker, at toldskylden ophører?

Skriftligt indlæg: 29.01.08
Dom: 02.04.09

C-22/08 og C-23/08, Vatsouras

Sagen vedrører bl.a.: Er artikel 24, stk. 2, i Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2004/38 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område forenelig med artikel 12 EF [TEUF artikel 18], sammenholdt med artikel 39 EF [TEUF artikel 45]?

Skriftligt indlæg: 05.06.08
Dom: 04.06.09

C-88/08, Hütter

Sagen vedrører: Skal artikel 1, 2 og 3 i Rådets direktiv 2000/78/EF om generelle rammebestemmelser om ligebehandling mht. beskæftigelse og erhverv fortolkes således, at de er til hinder for en national ordning, som udelukker medregning af forudgående ansættelsesperioder ved fastsættelsen af skæringsdatoen for oprykning til højere løntrin, såfremt de er tilbagelagt før det fyldte 18. år?

Skriftligt indlæg: 17.06.08
Dom: 18.06.09

C-123/08, Wolzenburg

Sagen vedrører fortolkning af artikel 4, nr. 6 i rammeafgørelse af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstater. Der spørges bl.a.: Skal personer, som ikke er statsborgere i den fuldbyrdende medlemsstat, men statsborgere i en anden medlemsstat, og som lovligt opholder sig i den fuldbyrdende medlemsstat på grundlag af artikel 18, stk. 1 EF [TEUF artikel 21], anses for personer, der opholder sig eller er bosat i den forstand, hvori disse udtryk er anvendt i rammeafgørelsens artikel 4, nr. 6, uanset varigheden af det lovlige ophold?

Skriftligt indlæg: 07.07.08
Dom: 06.10.09

C-228/06, Soysal m.fl.

Sagen vedrører: Skal artikel 41, stk. 1, i tillægsprotokollen af 23. nov. 1970 til aftalen om en associering mellem EØF og Tyrkiet fortolkes således, at der må antages at foreligge en begrænsning af den frie udveksling af tjenesteydelser, såfremt det kræves, at en tyrkisk statsborger, der er ansat i en tyrkisk virksomhed inden for international transport

som chauffør af en lastvogn, der er registreret i Tyskland, skal være i besiddelse af et Schengen-visum for at kunne indrejse i Tyskland, mens han på tidspunktet for tillægsprotokollens ikrafttræden visumfrit kunne indrejse i Forbundsrepublikken Tyskland?

Mundtligt indlæg: 08.10.08

Dom: 19.02.09

C-345/06, Henrich

Sagen vedrører: 1) Skal der med dokumenter i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i art. 2, stk. 3, i Europa-Parlamentet og Rådets Forordning (EF) nr. 1049/2001 om aktindsigt i Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter, også forstås sådanne akter, der i henhold til art. 253 EF [TEUF artikel 296] kræver offentliggørelse i Den Europæiske Unions Tidende? 2) Har forordninger eller dele af forordninger bindende virkning, når de i modstrid med bestemmelserne i art. 254, stk. 2 EF [TEUF artikel 297], ikke er blevet offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende?

Mundtligt indlæg: 13.11.07

Dom: 10.03.09

C-42/07, Liga Portuguesa de Futebol Profissional m.fl.

Sagen vedrører: Udgør den nævnte eksklusivordning en hindring i strid med artikel 49 [TEUF artikel 56], 43 [TEUF artikel 49] og 56 EF [TEUF artikel 63], når den finder anvendelse på en tjenesteyder, der er etableret i en anden medlemsstat, hvor selskabet lovligt udfører tilsvarende tjenesteydelser, uden at det har noget fast driftssted i Portugal. Det ønskes herved oplyst, om fællesskabsretten er til hinder for en national ordning, som på den ene side indrømmer en eksklusivordning til fordel for en enkelt enhed mht. drift af lotterier og totalisatorspil, og på den anden side udbreder denne eksklusivordning til hele det nationale område, herunder internettet.

Skriftligt indlæg: 18.05.07

Mundtligt indlæg: 29.04.08

Dom: 08.09.09

C-288/08, Kemikalieinspektionen

Sagen vedrører bl.a.: Skal bestemmelserne i Rådets direktiv 93/42/EØF om medicinske produkter fortolkes således, at de er til hinder for anvendelsen af et nationalt forbud mod erhvervsmæssig udførelse af amalgam med kviksølv til tandfyldninger, der er begrundet i hensyn til miljø- og sundhedsbeskyttelse? Har det nogen betydning for fortolkningen, at produktet er forsynet med EF-mærkning?

Skriftligt indlæg: 10.10.08

Mundtligt indlæg: 14.05.09

Dom: 19.11.09

BEGÆRING OM UDTALELSE FRA EU-DOMSTOLEN

U-1/08, GATS-tilpasning

1. Henhører indgåelsen af aftalerne med de "påvirkede WTO-medlemmer" i henhold til artikel XXI i GATS, som beskrevet i denne begæring om udtalelse, under Fællesskabets enekompetence eller under Fællesskabets og medlemsstaternes delte kompetence?
2. Udgør EF-traktatens artikel 133, stk. 1 og 5 [TEUF artikel 207], sammenholdt med artikel 300, stk. 2 [TEUF artikel 218], den rette hjemmel for den retsakt, hvorved ovennævnte aftaler skal indgås på Det Europæiske Fællesskabs vegne eller på vegne af Fællesskabet og dets medlemsstater?

Skriftligt indlæg: 25.07.08
Mundtligt indlæg: 10.02.09
Udtalelse: 30.11.09

3.2. VERSERENDE SAGER HVOR DANMARK AFGAV INDLÆG I 2009

DIREKTE SAGER HVOR DANMARK VAR PART

T-212/09, Danmark mod Kommissionen

Påstand: Danmark begærer Kommissionens beslutning 2009/253/EF af 19. marts 2009 om udelukkelse fra EF-finansiering af visse udgifter, som medlemsstaterne har afholdt for Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), Garantisektionen, og Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) annulleret for så vidt angår udelukkelsen fra EF-finansiering af de af Danmark anmeldte udgifter.

Stævning: 02.06.09

DIREKTE SAGER HVOR DANMARK VAR INTERVENIENT

C-246/07, Kommissionen mod Sverige (PFOS)

Påstand: Det fastslås, at Kongeriget Sverige har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktatens artikel 10 [TEU artikel 4, stk. 3] og artikel 300, stk. 1 [TEUF artikel 218], idet det ensidigt har foreslået, at et stof, PFOS (perfluoroktansulfonat), skal tilføjes i bilag A til Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte. Kongeriget Sverige har ensidigt foreslået, at et stof, PFOS (perfluoroktansulfonat), skal tilføjes i bilag A til Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte. Kommissionen påstår, at Sveriges ensidigt fremsatte forslag om PFOS indebar, at Fællesskabets internationale repræsentation blev splittet.

Mundtligt indlæg: 29.04.09

C-514/07 P, ASBL (API) mod Kommissionen

Påstand: Dom i sag T-36/04, API mod Kommissionen, ophæves, for så vidt som Retten i Første Instans har anerkendt Kommissionens ret til ikke at udlevere Kommissionens indlæg i sager, hvor der endnu ikke er afholdt retsmøde. Det er gjort gældende, at den anfægtede dom skal ophæves af bl.a. følgende grund: Retten har fejlfortolket forordningens artikel 4, stk. 2, andet led, (undtagelsen vedrørende retslige procedurer) ved at fastslå, at Kommissionen ikke har pligt til at foretage en konkret bedømmelse af, hvorvidt der skal gives aktindsigt i dens skriftlige indlæg før retsmødet.

Mundtligt indlæg: 16.06.09

C-28/08 P, Kommissionen mod Bavarian Lager

Påstand: Den appellerede dom ophæves i det hele. Domstolen afsiger endelig dom i de spørgsmål, der er appellens genstand. Denne appel vedrører fortolkningen af undtagelserne vedrørende beskyttelsen af privatlivets fred og af personoplysninger samt undersøgelser som fastsat i henholdsvis artikel 4, stk. 1, litra b), og artikel 4, stk. 2, andet led, i forordningen (EF) nr. 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter.

Mundtligt indlæg: 16.06.09

C-139/07 P, Technische Glaswerke Ilmenau GmbH mod Kommissionen

Påstand: Retten i Første Instans' dom af 14. december 2006 i sag T-237/02, Technische Glaswerke Ilmenau GmbH mod Kommissionen, ophæves, for så vidt som den annullerer Kommissionens beslutning af 28. maj 2002, der meddelte afslag på aktindsigt i dokumenter vedrørende undersøgelingsprocedurerne angående støtte ydet til Technische Glaswerke Ilmenau GmbH.

Mundtligt indlæg: 16.06.09

C-211/08, Kommissionen mod Spanien

Påstand: At Spanien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til traktatens artikel 49, ved at nægte de af det spanske nationale sundhedssystem forsikrede refusion af udgifter til lægebehandling afholdt af disse i en anden medlemsstat i tilfælde af hospitalsbehandling modtaget i overensstemmelse med artikel 22, stk. 1, litra a), nr. i), i Rådets forordning (EF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet herefter forordning nr. 1408/71). i det omfang refusionsniveauet, der finder anvendelse i medlemsstaten for så vidt angår nævnte behandling, er lavere end fastsat i den spanske lovgivning.

Skriftligt indlæg: 20.02.09

Mundtligt indlæg: 24.11.09

C-271/08, Kommissionen mod Tyskland

Påstand: At Forbundsrepublikken Tyskland frem til den 31. januar 2006 har tilsidesat artikel 8, sammenholdt med afsnit III-IV, i direktiv 92/50/EØF (1) og siden 1. februar 2006 har tilsidesat artikel 20, sammenholdt med artikel 23-55, i direktiv 2004/18/EF, idet kommunale myndigheder og virksomheder med mere end 1218 ansatte har indgået tjenesteydelsesaftaler på forhånd med udvalgte institutioner og virksomheder uden afholdelse af en udbudsprocedure inden for hele Fællesskabet.

Skriftligt indlæg: 14.04.09

T-293/08, BASF Plant Science m.fl. mod Kommissionen

Påstand: Det fastslås, at begæringen antages til realitetsbehandling, og der gives sagsøgerne medhold. Det fastslås, at Kommissionen har forsømt at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 18 i direktiv 2001/18/EF af 12. marts 2001 og artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 ved ikke at træffe de nødvendige foranstaltninger i henhold til disse bestemmelser og ved ikke at vedtage Amfiora-beslutningen. Annullation af Kommissionens beslutning af 14. maj 2008, hvori Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) bemyndiges til at udfærdige en samlet vurdering af markørgener for antibiotikaresistens (ARM), der anvendes som markørgener i genetisk modificerede planter, samt suspension af proceduren for vedtagelsen af Amfiora-beslutningen, der ved skrivelse af 19. maj 2008 blev meddelt sagsøgerne. De begærede foranstaltninger om bevisoptagelse tages til følge.

Sagsøgerne har gjort gældende, at Kommissionen ved ikke at vedtage en beslutning efter anmodning om godkendelse til markedsføring af en genetisk modificeret kartoffel til industriel brug i henhold til direktiv 2001/18/EF har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 18, stk. 1, i nævnte direktiv samt artikel 5, stk. 6, i Rådets afgørelse i 999/468/EF og herved har udvist en retsstridig passivitet i henhold til artikel 232 EF [TEUF artikel 265].

Skriftligt indlæg: 07.05.09

C-400/08, Kommissionen mod Spanien

Påstand: At Kongeriget Spanien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 43 EF, idet det fastsatte restriktioner for etablering af indkøbscentre i den nationale lovgivning om planlægning af detailhandel og af lovgivningen på samme område i den selvstyrende region Catalonien. Den omhandlede nationale lovgivning kræver, at erhvervsdrivende, som ønsker at åbne, udvide, flytte eller overdrage et stort indkøbscenter eller ændre dets aktiviteter, skal have en tilladelse fra regionens regering ud over den obligatoriske kommunale næringstilladelse, der har til formål at sikre, at det pågældende center er i overensstemmelse med gældende byplanlægning. Bevilling af tilladelsen til at etablere et detailhandelscenter er undergivet en bedømmelse efter en række kriterier, herunder hvorvidt projektet er tilpasset sektorplanen for detaildistribution. Kommissionen er af den opfattelse, at den omhandlede nationale lovgivning udgør ubegrundede restriktioner for etableringsfriheden i artikel 43 EF's forstand [TEUF artikel 49].

Skriftligt indlæg: 01.07.09

C-506/08 P, MyTravel Group plc mod Kommissionen

Påstande: Domskonklusionens punkt 2 i dommen afsagt af Retten i Første Instans den 9. september 2008 i sag T-403/05 ophæves.

Beslutning truffet af Kommissionen den 5. september 2005 (D(2005) 8461) annulleres — i overensstemmelse med den påstand, som MyTravel Group plc nedlagde ved Retten i Første Instans — for så vidt angår afslaget på aktindsigt i Kommissionens rapport og andre arbejdsdokumenter.

Beslutning truffet af Kommissionen den 12. oktober 2005 (D(2005) 9763) annulleres — i overensstemmelse med den påstand, som MyTravel Group plc nedlagde ved Retten i Første Instans — for så vidt angår afslaget på aktindsigt i Kommissionens andre interne dokumenter.

Skriftligt indlæg: 17.09.09

T-82/09, Dennekamp mod Europa-Parlamentet

Påstand: Den 20. oktober 2008 begærede sagsøgeren med hjemmel i forordning (EF) nr. 1049/2001 ved Europa-Parlamentet aktindsigt i i) alle dokumenter, som viser, hvilke parlamentsmedlemmer (MEP'ere) der også er omfattet af den supplerende pensionsordning, ii) en liste over navne på de MEP'ere, som den 1. september 2005 var omfattet af den supplerende pensionsordning, og iii) en liste over navne på de nuværende medlemmer, som er omfattet af den supplerende pensionsordning, og for hvem Parlamentet betaler et månedligt bidrag.

Parlamentet afslog sagsøgerens begæring, og bekræftede dette afslag i dets afgørelse af 17. december 2008.

Med det foreliggende søgsmål har sagsøgeren nedlagt påstand om, at Europa-Parlamentets afgørelse A(2008) 22050 af 17. december 2008 om afslag på aktindsigt, som begæret af sagsøgeren med hjemmel i forordning (EF) nr. 1049/2001, annulleres

Skriftligt indlæg: 20.10.09

T-59/09, Tyskland mod Kommissionen

Påstand: Kommissionens afgørelse af 5. december 2008 (SG.E. 3/RG/mbp D(2008) 10067) om – imod forbundsregeringens indsigelse i henhold til art. 2, stk. 5, i forordning (EF) nr. 1049/2001 – at give private ansøgere aktindsigt i dokumenter hidrørende fra de tyske myndigheder i traktatbrudssag nr. 2005/4569.

Skriftligt indlæg: 09.11.09

C-526/08, Kommissionen mod Luxembourg

Påstand: At Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, idet det ikke har truffet de lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger, der er nødvendige for fuldstændigt og korrekt at efterkomme direktivets artikel 4 og 5, sammenholdt med relevante bilag.

Mundtligt indlæg: 02.12.09

*PRÆJUDICIELLE SAGER FORELAGT AF DANSKE DOMSTOLE HVOR REGERINGEN
AFGAV INDLÆG*

C-174/08, NCC Construction Danmark

Sagen vedrører: fortolkning af 6. momsdirektiv og forholdet til det momsretlige neutralitetsprincip ved implementeringen af 6. momsdirektiv i den danske momslov i relation til byggevirksomheders momsfradragsret. Der spørges bl.a. om begrebet "bitransaktioner vedrørende fast ejendom" i 6. momsdirektivs artikel 19 skal fortolkes således, at det omfatter en momspligtig byggevirksomheds aktiviteter i forbindelse med efterfølgende salg af fast ejendomme, som er opført af byggevirksomheden for egen regning som en fuldt ud momspligtig aktivitet med henblik på videresalg?

Mundtligt indlæg: 23.04.09

Dom: 29.10.09

C-230/08, Dansk Transport og Logistik

Sagen vedrører: Fortolkning af artikel 233 og 215 i forordning 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks; fortolkning af artikel 454 i forordning 2454/93 om visse gennemførelsesbestemmelser til forordning 2913/92 som gældende før ikrafttrædelsen af forordning 881/2003 om ændring af gennemførelsesbestemmelserne; fortolkning af artikel 5 og 6 i direktiv 92/12 om den generelle ordning for punktafgiftspligtige varer, om oplægning og omsætning heraf samt om kontrol hermed med senere ændringer; fortolkning af artikel 7 og 10 i direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter.

Mundtligt indlæg: 13.05.09

C-234/09, DSV Road A/S

Sagen vedrører: Fortolkningen af artikel 204, stk. 1, litra a, jf. artikel 92 og 96 sammenholdt med artikel 1 og artikel 4, nr. 9) og 10), samt artikel 4, nr. 10), i forordning nr. 2913/92 (om indførelse af en EF-toldkodeks).

Skriftligt indlæg: 12.10.09

C-405/08, Bertram Holst

Sagen vedrører: Om der er foretaget korrekt implementering af direktiv 2002/14/EF om information og høring af arbejdstagere i samarbejdsaftalen mellem DA og LO.

Der spørges bl.a.: Er EU-reglerne til hinder for en implementering af direktivet, som indebærer, at grupper af arbejdstagere omfattes af en kollektiv overenskomst mellem parter, der ikke repræsenterer de pågældendes faggruppe, og når den kollektive overenskomst ikke gælder for de pågældendes faggruppe? Er direktivets art. 7 korrekt implementeret, når det kan lægges til grund, at Samarbejdsaftalen ikke indeholder nogen

skærpet standart for beskyttelse mod afskedigelse for bestemte faggrupper? (Det kan oplyses, at sagen i februar 2010 blev afgjort i dansk favør)

Skriftligt indlæg: 08.01.09

Mundtligt indlæg: 09.09.09

Dom: 11.02.10

C-262/08, Copygene

Sagen vedrører: Fortolkning af artikel 13, punkt A, stk. 1, litra b, i Rådets sjette direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag med senere ændringer ("6. momsdirektiv").

Mundtligt indlæg: 14.05.09

C-499/08, Ole Andersen

Sagen vedrører: Skal forbuddet mod direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af alder i artikel 2 og 6 i direktiv 2000/78/EF fortolkes således, at det er til hinder for, at en medlemsstat opretholder en retstilstand, der indebærer, at en arbejdsgiver ved opsigelse af en funktionær, der har været uafbrudt beskæftiget i samme virksomhed i 12, 15 eller 18 år, ved funktionærens fratræden skal udrede godtgørelse svarende til henholdsvis 1, 2 eller 3 måneders løn, men således at denne godtgørelse ikke skal udbetales, hvis funktionæren ved fratrædelsen har mulighed for en alderspension fra en pensionsordning, hvortil arbejdsgiveren har bidraget?

Skriftligt indlæg: 10.03.09

Mundtligt indlæg: 23.02.10

ANDRE PRÆJUDICIELLE SAGER HVOR REGERINGEN AFGAV INDLÆG

C-14/09, Genc

Sagen vedrører: Er en tyrkisk statsborger, der har tilknytning til det lovlige arbejdsmarked i en medlemsstat og varigt præsterer ydelser af en vis økonomisk værdi mod vederlag for en anden og efter dennes anvisninger, arbejdstager i henhold til artikel 6, stk. 1 i Associeringsrådet EØF-Tyrkiets afgørelse nr. 1/80. Der henvises i den forbindelse til, at beskæftigelsens tidsmæssige omfang kun udgør ca. 14% af den overenskomstmæssige arbejdstid for en person, der er beskæftiget på fuld tid, og den indtægt, der opnås ved denne beskæftigelse, og som udgør den pågældendes eneste erhvervsindtægt, kun dækker ca. 25% af det beløb, som ifølge medlemsstatens nationale lovgivning er fornødent med henblik på at sikre livets ophold. Såfremt spørgsmålet besvares bekræftende, spørges der om en tyrkisk statsborger kan påberåbe sig den fri bevægelighed som arbejdstager i medfør af associeringen som omhandlet i artikel 6, stk. 1, i afgørelse nr. 1/80, uanset at formålet med opholdet ved indrejsen (her ægtefællesammenføring) er bortfaldet, der ikke foreligger andre beskyttelsesværdige hensyn, som begrunder et fortsat ophold i medlemsstaten.

Skriftligt indlæg: 27.04.09

Dom: 04.02.10

C-34/09, Zambrano

Sagen vedrører: Tillægger én eller flere af bestemmelserne i artikel 12, 17 og 18 i TEF [TEUF artikel 18, 20, 21] – læst hver for sig eller i sammenhæng – unionsborgeren en ret til at opholde sig på den medlemsstats område, hvori unionsborgeren er statsborger, uafhængigt af, om unionsborgeren forudgående har udøvet sin ret til fri bevægelighed på

medlemsstaternes område? De resterende præjudicielle spørgsmål vedrører fortolkningen af TEF 12, 17 og 18 [TEUF artikel 18, 20, 21] sammen med artikel 21, 24 og 34 i chartret om grundlæggende rettigheder.

Skriftligt indlæg: 11.05.09

C-145/09, Panagiotis Tsakouridis

Sagen vedrører: Fortolkning af direktiv 2004/38/EF (opholdsdirektivet) i forbindelse med spørgsmål om udvisning.

Skriftligt indlæg: 18.08.09

C-165/09, Stichting Natuur en Milieu

Sagen vedrører bl.a.: Indebærer pligten til direktivkonform fortolkning, at de ved nederlandsk lovgivning gennemførte pligter i henhold til direktiv 2008/1/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening kan og skal fortolkes således, at der ved afgørelsen vedrørende en ansøgning om miljøgodkendelse fuldt ud skal tages hensyn til de nationale emissionslofter for SO² og NO_x i henhold til direktiv 2001/81/EF om national emissionslofter for visse luftforurenende stoffer (herefter: NEC-direktivet), navnlig for så vidt det drejer sig om pligterne i art. 9, stk. 4, i direktiv 2008/1?

Skriftligt indlæg: 01.09.09

C-245/09, Omalet

Sagen vedrører: Skal den nationale ret anvende TEF artikel 49 [TEUF artikel 56] i en nederlandsk retssag mellem Rijksdienst voor Sociale Zekerheid og en hovedentreprenør, der er etableret i Belgien, når der påstås dom for, at denne hovedentreprenør i medfør artikel 30a, stk. 3 i lov af 27. juni 1969 om ændring af lovdekret af 28. december 1944 om arbejdstagernes sociale sikring som solidarisk medskyldner hæfter for en del af den gæld, der påhviler en underentreprenør, der er etableret i Belgien og ikke er registreret, eller når der påstås dom over entreprenøren, fordi han ikke har opfyldt forpligtelsen til tilbageholdelsen i medfør af lovens artikel 30, stk. 4? Er TEF artikel 49 [TEUF artikel 56] til hinder for bestemmelser som artikel 30a, stk. 3 og 4 i den belgiske lov af 27. juni 1969 om ændring af lovdekret af 28. december 1944 om arbejdstagernes sociale sikring?

Skriftligt indlæg: 19.10.09

C-277/09, RBS Deutschlands Holdings GmbH

Sagen vedrører: Fortolkning og gyldighed af sjette momsdirektivs artikel 17, stk. 3, litra a) [nu artikel 169, litra a) i direktiv 2006/112 om det fælles merværdisystem].

Skriftligt indlæg: 10.11.09

C-279/09, DEB

Sagen vedrører: Giver en national ordning i henhold til hvilken sagsanlæg for de nationale retter er betinget af, at der betales en retsafgift, anledning til betænkeligheder for det tilfælde, at en juridisk person, som ikke er i stand til at tilvejebringe denne afgift, ikke kan bevilges fri proces, henset til at medlemsstaternes nationale udformning af betingelserne for skadeserstatning og proceduren for at gøre fællesskabsretligt erstatningsansvar for staten gældende ikke i praksis må gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at opnå erstatning i henhold til principperne om det fællesskabsretlige erstatningsansvar for staten?

Skriftligt indlæg: 10.11.09

C-462/08, Ümit Bekleyen

Sagen vedrører: Skal art. 7, stk. 2, i afgørelse nr. 1/80 fra associeringsrådet EØF-Tyrkiet om udvikling af associeringen, fortolkes således, at den efter gennemførelsen af en erhvervsuddannelse i værtsmedlemsstaten opnåede ret til adgang til arbejdsmarkedet og den tilsvarende opholdsret også opstår, når et barn, der født i værtsmedlemsstaten, efter at det med sin familie var vendt tilbage til familiens hjemland, som myndig vender tilbage alene til den pågældende medlemsstat med henblik på at påbegynde en erhvervsuddannelse på et tidspunkt, hvor hendes forældre, der er tyrkiske statsborgere, og som har været beskæftiget i medlemsstaten, som arbejdstagere, definitivt var udrejst derfra allerede 10 år tidligere?

Skriftligt indlæg: 11.02.09

Dom: 21.01.10

C-480/08, Maria Teixeira

Sagen vedrører: fortolkningen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38 og forordning nr. 1612/68. Der spørges bl.a.: I en situation hvor a) en unionsborger er rejst til Det forenede Kongerige (UK), og hvor denne unionsborger b) i visse perioder var arbejdstager i UK, c) er ophørt med at være arbejdstager, men ikke har forladt UK, d) ikke har bibeholdt sin arbejdstagerstatus og ikke har opholdsret i henhold i art. 7 i direktiv 2004/38 og ikke har ret til tidsubegrænset ophold i henhold til samme direktivs art. 16, og hvor e) unionsborgerens barn har påbegyndt en uddannelse i UK på et tidspunkt, hvor unionsborgeren ikke var arbejdstager, men hvor barnet fortsat var under uddannelse i UK i perioder, hvor unionsborgeren ikke var i beskæftigelse i UK og hvor f) unionsborgeren er hovedforsørger for sit barn og g) unionsborgeren og hendes barn ikke er selvforsørgende:

1) Har unionsborgeren kun opholdsret i UK, såfremt at hun opfylder betingelserne i direktiv 2004/38?

2) Eller har unionsborgeren også opholdsret i medfør af artikel 12 i forordning nr. 1612/68, som fortolket af Domstolen uden at det er nødvendigt, at hun opfylder betingelserne i direktiv 2004/38?

Skriftligt indlæg: 23.02.09

Mundtligt indlæg: 03.09.09

Dom: 23.02.10

C-486/08, Zentralbetriebsrat der Landeskrankenhäuser Tirols mod Land Tirol

Sagen vedrører bl.a.: Er det foreneligt med § 4, stk. 1, i rammeaftalen vedrørende deltidsarbejde, som blev gennemført ved deltidsarbejdsdirektivet, at arbejdstagere, der indgår i et privatretligt ansættelsesforhold med en lokal myndighed eller en offentlig virksomhed, og arbejder mindre end 12 timer om ugen (30% af den normale arbejdstid), behandles på en mindre gunstig måde end sammenlignelige fuldtidsansatte hvad angår aflønning, indplacering, anerkendelse af tidligere beskæftigelsesperioder, ret til ferie, tillægsbetalinger, overtidstillæg mv.?

Skal det i denne rammeaftales § 4, stk. 2, fastsatte princip om pro rata temporis fortolkes således, at det er til hinder for en national lovbestemmelse, hvorefter endnu ikke afholdt ferie skal tilpasses den nye arbejdstid forholdsomt i tilfælde af, at en arbejdstagers arbejdstid ændres. Dette indebærer, at en arbejdstager, som nedsætter sin arbejdstid fra fuldtid til deltid, får nedsat den ret til ferie, som den pågældende har optjent som fuldtidsansat, eller den pågældende som deltidsansat kun kan afhold denne ferie med nedsatte feriepenge.

Skriftligt indlæg: 02.03.09

Dom: 22.04.10

C-310/08, Ibrahim

Sagen vedrører bl.a.: Under omstændigheder hvor i) en tredjelandstatsborger, som er ægtefælle til en unionsborger og hendes børn, som er unionsborgere, ledsager en unionsborger, som ankom til Det Forenede Kongerige, ii) unionsborgeren opholdt sig i Det Forenede Kongerige som arbejdstager, iii) unionsborgeren derefter ophørte med at være arbejdstager og efterfølgende udrejste fra Det Forenede Kongerige, iv) unionsborgeren, tredjelandstatsborgeren, som er ægtefælle til unionsborgeren og hendes børn ikke er selvforsørgende og er afhængige af social bistand i Det Forenede Kongerige, v) og børnene begyndte at følge undervisning i Det Forenede Kongerige kort efter deres ankomst, mens unionsborgeren var arbejdstager:

Har ægtefællen og børnene da kun opholdsret i Det Forenede Kongerige, hvis de opfylder betingelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38 af 29. april 2004?

Mundtligt indlæg: 03.09.09

Dom: 23.02.10

C-515/08, Dos Santos Palhota

Sagen vedrører en eventuel uoverensstemmelse mellem direktiv 96/71/EF om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser og loven af 5. marts 2002.

Der spørges: Er art. 8 i lov af 5. marts 2002 og art. 3,4 og 5 i kongelig anordning af 29. marts 2002 (gennemførelsesanordningen) i strid med art. 49 og art. 50 TEF [TEUF artikel 56 og artikel 57], for så vidt som de pålægger udenlandske arbejdsgivere, der ønsker at udstationerede arbejdstagere, en pligt til at fremsende en udstationeringsanmeldelse til arbejdstilsynet og en pligt at opbevare dokumenter, der svarer til de belgiske individuelle konti eller lønsedler, hvilket indebærer, at adgangen til det belgiske marked for tjenesteydelser hindres, eller i det mindre begrænses?

Skriftligt indlæg: 25.03.09

C-203/08, Sporting Exchange

Sagen vedrører bl.a.: Følger det af artikel 49 EF [TEUF artikel 56] at de kompetente myndigheder i en medlemsstat ikke på grund af et lukket bevillingssystem, der er gældende i medlemsstaten, kan forbyde, at en udbyder af tjenesteydelse, der allerede har fået udstedt en bevilling i en anden medlemsstat til levering af tjenesteydelser via Internettet, også udbyder disse tjenesteydelser i førstnævnte medlemsstat?

Mundtligt indlæg: 12.11.09

C-258/08, Ladbrokes Betting & Gaming og Ladbrokes International

Sagen vedrører bl.a.: Opfylder en national hasardspilspolitik – som har til formål at kontrollere ludomani og forebygge svig – også den betingelse, der er formuleret i EF-domstolens praksis, særligt i dens dom i C-234/01 Gambelli, om, at restriktionerne på en sammenhængende og systematisk måde skal medvirke til at begrænse væddemålsvirksomhed, såfremt bevillingshaverne tillades at gøre deres hasardspiludbud attraktivt ved at introducere nye hasardspil og henlede den brede offentligheds opmærksomhed på deres hasardspiludbud ved reklamer, således at (potentielle) spillere holdes fra det ulovlige udbud af hasardspil?

Mundtligt indlæg: 12.11.09

C-288/08, Kemikalieinspektionen

Sagen vedrører bl.a.: Skal bestemmelserne i Rådets direktiv 93/42/EØF om medicinske produkter fortolkes således, at de er til hinder for anvendelsen af et nationalt forbud mod erhvervsmæssig udførsel af amalgam med kviksølv til tandfyldninger, der er begrundet i hensyn til miljø- og sundhedsbeskyttelse? Har det nogen betydning for fortolkningen, at produktet er forsynet med EF-mærkning?

Mundtligt indlæg: 14.05.09

Dom: 19.11.09

De forenede sager C-300/09 og C-301/09, Toprak

Sagen vedrører: Skal artikel 13 i afgørelsen nr. 1/80 (om udvikling af associeringen) fortolkes således, at der foreligger en ny begrænsning i denne bestemmelses forstand, når der sker en skærpelse af en bestemmelse, der trådte i kraft efter den 1. december 1980, og som indeholdt en lempelse af den pr. 1. december 1980 gældende bestemmelse, og denne skærpelse ingen forringelse medfører i forhold til den pr. 1. december 1980 gældende bestemmelse?

Skriftligt indlæg: 27.11.09

C-316/09, MSD Sharp & Dohme

Sagen vedrører: Omfatter artikel 88, stk. 1, litra a), i direktiv 2001/83 om oprettelse af fællesskabskodeks for humanmedicinske for humanmedicinske lægemidler også offentlig reklame for receptpligtige lægemidler, når reklamerne alene indeholder oplysninger, som forelå for godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsesproceduren, og som under alle omstændigheder bliver tilgængelige for enhver, der køber præparat, og når oplysningerne ikke tilbydes modtagerne uopfordret, men kun er tilgængelige på Internettet for, der selv søger de pågældende oplysninger?

Skriftligt indlæg: 23.11.09

C-325/09, Dias

Sagen vedrører: Såfremt en EU-statsborger, der opholder sig i en medlemsstat, hvor hun ikke er statsborger, før gennemførelsen af direktiv 2004/38 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, var indehaver af en opholdstilladelse, der var gyldigt udstedt i henhold til artikel 4, stk. 2, i direktiv 68/360/EØF om afskaffelse af restriktioner om rejse og ophold inden for Fællesskabets for medlemsstaternes arbejdstagere og deres familiemedlemmer, men som i en periode i tilladelsens løbetid er frivilligt arbejdsløs, ikke selvforsørgende og ikke opfyldte betingelserne for udstedelsen af en sådan tilladelse, forblev pågældende da alene på grund af sin indehavelse af tilladelsen en person, som "har haft lovligt ophold" i værtsmedlemsstaten, således at der senere har kunnet opnås en tidsubegrænset ret til ophold i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 2004/38/EF? Såfremt fem års ophold i træk som arbejdstager før den 30. April 2006 ikke afgiver grundlag for den tidsubegrænsede ret til ophold, der er indført ved artikel 16, stk. 1, i direktiv 2004/38/EF, medfører et sådant uafbrudt ophold som arbejdstager en tidsubegrænset ret til ophold direkte i henhold til EU-traktatens artikel 18, stk. 1 [TEUF artikel 21], på baggrund af, at der er en mangel i direktivet?

Skriftligt indlæg: 30.11.09

BEGÆRING OM UDTALELSE FRA EU-DOMSTOLEN

U-1/08, GATS-tilpasning

1. Henhører indgåelsen af aftalerne med de "påvirkede WTO-medlemmer" i henhold til artikel XXI i GATS, som beskrevet i denne begæring om udtalelse, under Fællesskabets enekompetence eller under Fællesskabets og medlemsstaternes delte kompetence?

2. Udgøre EF-traktatens artikel 133, stk. 1 og 5 [TEUF artikel 207], sammenholdt med artikel 300, stk. 2 [TEUF artikel 218], den rette hjemmel for den retsakt, hvorved ovennævnte aftaler skal indgås på Det Europæiske Fællesskabs vegne eller på vegne af Fællesskabet og dets medlemsstater?

Mundtligt indlæg: 10.02.09

Udtalelse: 30.11.09

U-1/09, Patentdomstolen

Er den påtænkte aftale om indførelse af en patentdomstolsordning (for øjeblikket benævnt Domstolen for Europæiske Patenter) forenelig med bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab?

Skriftligt indlæg: 29.09.09

4. TRAKTATKRÆNKELSESSAGER

4.1. ÅBNINGSSKRIVELSER MODTAGET I 2009

531: Manglende gennemførelse af to direktiver vedr. skat

Kommissionens sagsnr. 2009/0030 vedr. manglende gennemførelse af direktiv vedr. skat.

- Åbningsskrivelse modtaget 30.01.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.03.09

Kommissionens sagsnr. 2009/0031 vedr. manglende gennemførelse af direktiv vedr. skat.

- Åbningsskrivelse modtaget 30.01.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.03.09
- Henlagt af Kommissionen: 19.03.09

529: Bilskrot (direktiv om udrangerede køretøjer)

Kommissionens sagsnr. 2008/2300 vedr. mangelfuld gennemførelse af direktiv på miljøområdet.

- Åbningsskrivelse modtaget 01.12.08
- Åbningsskrivelse besvaret 29.01.09
- Supplerende åbningsskrivelse modtaget: 09.10.09
- Supplerende åbningsskrivelse besvaret: 09.12.09

547: Manglende notifikation af implementering af direktiv om udstyr på skibe

Kommissionens sagsnr. 2009/0443 vedr. manglende notifikation af implementering af direktiv 2008/67/EF om udstyr på skibe.

- Åbningsskrivelse modtaget: 29.09.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 19.11.09

535: Manglende gennemførelse af direktiv 2006/118/EF

Kommissionens sagsnr. 2009/0149 vedr. direktiv 2006/118/EF af 12. december 2006 om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse.

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.04.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 03.06.09
- Begrundet udtalelse modtaget: 23.11.09

536: Manglende gennemførelse af direktiv 2008/8/EF

Kommissionens sagsnr. 2009/0150 vedr. direktiv 2008/8/EF af 12. februar 2008 om ændring af direktiv 2006/112/EF med hensyn til leveringsstedet for tjenesteydelser.

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.04.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 03.06.09
- Henlagt af Kommissionen: 25.06.09

537: Manglende gennemførelse af Kommissionens direktiv 2008/74/EF

Kommissionens sagsnr. 2009/0151 vedr. Kommissionens direktiv 2008/74/EF af 18. juli 2008 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/55/EF og af direktiv 2005/78/EF for så vidt angår typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6) og adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer (EØS-relevant tekst).

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.04.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 03.06.09
- Henlagt af Kommissionen: 25.06.09

544: Manglende gennemførelse af direktiv 2007/58/EF

Kommissionens sagsnr. 2009/0332 om manglende gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/58/EF af 23. oktober 2007 om ændring af Rådets direktiv 91/440/EØF om udvikling af Fællesskabets jernbaner og direktiv 2001/14/EF om tildeling af jernbaneinfrastrukturkapacitet og opkrævning af afgifter for brug af jernbaneinfrastruktur.

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.07.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.09.09

545: Manglende gennemførelse af Kommissionens direktiv 2008/62/EF

Kommissionens sagsnr. 2009/0333 om manglende gennemførelse af Kommissionens direktiv 2008/62/EF af 20. juni 2008 om visse undtagelser med henblik på godkendelse af landracer og sorter af landbrugsarter, der er naturligt tilpasset de lokale og regionale forhold og truet af genetisk erosion, og om handel med frø og læggekartofler af sådanne landracer og sorter (EØS-relevant tekst).

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.07.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 10.09.09
- Henlagt af Kommissionen: 20.11.09

546: Manglende gennemførelse af direktiv 2008/68/EF

Kommissionens sagsnr. 2009/0334 om manglende gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/68/EF af 24. september 2008 om indlandstransport af farligt gods (EØS-relevant tekst).

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.07.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.09.09

550: Lovgivning om aerosoler

Kommissionens sag nr. 2009/0499 vedr. manglende gennemførelse i national ret af Kommissionens direktiv 2008/47/EF af 8. april 2008 om ændring, med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling, af Rådets direktiv 75/324/EØF om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om aerosoler.

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.11.09

551: Fællesskabskodeks for veterinærlægemidler

Kommissionen nr. 2009/0500 vedr. manglende gennemførelse i national ret af Kommissionens direktiv 2009/9/EF af 10. februar 2009 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/82/EF om oprettelse af en fællesskabskodeks for veterinærlægemidler.

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.11.09

ÅBNINGSSKRIVELSER   VEDR.   ANDET   END   MANGLENDE
GENNEMFØRELSE/NOTIFIKATION

476: Fugledirektivet

(Kommissionens sagsnr. 2006/2134) (dokumentnr. SG-Greffe (2006) D/203611 af den 4. juli 2006).

Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark ved ikke på fuldstændig eller korrekt måde at have gennemført artikel 3, artikel 4, stk. 1 og 4, artikel 5, artikel 7 og artikel 9 i direktiv 79/409/EØF om beskyttelse af vilde fugle, som ændret ved direktiv 91/244/EØF, 94/24/EF og 97/49/EF, har misligholdt sine forpligtelser efter disse bestemmelser.

- Åbningsskrivelse modtaget: 05.07.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.11.06
- Supplerende åbningsskrivelse: 02.02.09
- Supplerende åbningsskrivelse besvaret: 30.04.09
- Begrundet udtalelse modtaget: 04.11.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 18.12.09

507: Vandrammedirektivet

Kommissionens sagsnr. 2007/2235 (Dokument nr. SG-Greffe (2007)D/206935 af 14. november 2007 vedrørende gennemførelse af direktiv 2000/60/EF.

Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark har undladt at opfylde de forpligtelser, det har i henhold til artikel 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 og 24 samt bilag V, VII, IX og X i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/06/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, samt de forpligtelser, det har i henhold til EF-traktatens artikel 10 sammen med EF-traktatens artikel 249 og artikel 1, 5 og 9 i direktivet.

- Åbningsskrivelse modtaget: 15.11.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.02.08
- Supplerende svar afsendt: 13.06.08
- Supplerende åbningsskrivelse modtaget: 23.11.09

524: Exitbeskatning

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/2157 om at lovgivningen vedr. exitbeskatning er i strid med TEF artikel 43

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.11.08

- Supplerende åbningsskrivelse modtaget: 25.06.09
- Supplerende åbningsskrivelse besvaret: 25.08.09

532: Miljøvurdering af Lille Vildmose

Kommissionens sagsnr. 2005/4398 vedr. miljøvurdering af Lille Vildmose.

- Åbningsskrivelse modtaget: 02.02.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 02.06.09

533: Overvågning og kontrol med overførsel af affald

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/2318 om overvågning og kontrol med overførsel af affald.

- Åbningsskrivelse modtaget: 25.02.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.04.09
- Henlagt af Kommissionen: 25.06.09

534: Skattefradrag af renter i relation til fast ejendom

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/4885 vedr. skattefradrag af renter i relation til fast ejendom.

- Åbningsskrivelse modtaget: 25.02.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 22.04.09

538: Anerkendelse af udenlandske recepter

Kommissionens sagsnr. 2008/4171. Kommissionen påstår at det er i strid med EF-traktatens art. 49 [TEUF art. 56], at Danmark afviser at anerkende recepter udstedt af sundhedspersoner, der bemyndiget dertil i den medlemsstat, hvor de er etableret, men som ikke er etableret i Danmark.

- Åbningsskrivelse modtaget: 15.05.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 08.07.09

539: Refusion af lægebehandling i udlandet

Kommissionens sagsnr. 2009/4227 vedr. uoverensstemmelse mellem EF-traktatens art. 49 [TEUF art. 56] og forordning 1408/71/EØF og de danske myndigheders afvisning af at udbetale godtgørelse af udgifter til lægebehandling modtaget i en anden medlemsstat

- Åbningsskrivelse modtaget: 15.05.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 08.07.09

540: Manglende rapportering vedr. drivhusgasemissioner

Kommissionens sagsnr. 2009/2069. Kommissionen påstår, at Danmark har tilsidesat sine forpligtelser om rapportering efter Europa-Parlamentets og Rådets beslutning 280/2004/EF om en mekanisme til overvågning af emissioner af drivhusgasser i Fællesskabet og til gennemførelse af Kyoto-protokollen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 15.05.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 01.07.09
- Henlagt af Kommissionen: 08.10.09

541: Manglende rapportering efter affaldsdirektiver

Kommissionens sagsnr. 2009/2054. Kommissionen påstår, at Danmark har tilsidesat sine rapporteringsforpligtelser for perioden 2004-2006 efter Rådets direktiv 91/689/EØF om farligt affald og Rådets direktiv 1999/31/EF om deponering af affald.

- Åbningsskrivelse modtaget: 15.05.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 08.07.09
- Henlagt af Kommissionen: 08.10.09

542: Kapacitetsbegrænsninger og gennemsigtighed på el-området

Kommissionens sagsnr. nr. 2009/2166 om håndtering af kapacitetsbegrænsninger og gennemsigtighed på elområdet og gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 (elforordningen) og dens bilag.

- Åbningsskrivelse modtaget: 25.06.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 25.08.09

543: Gennemsigtighed på naturgasområdet

Kommissionens sagsnr. 2009/2184 om gennemsigtighed på naturgasområdet og gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1775/2005 af 28. september 2005 (gasforordningen) om betingelserne for adgang til naturgas-transmissionsnet og dens bilag.

- Åbningsskrivelse modtaget: 25.06.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 25.08.09

548: Den danske kursgevinstlov og kapitalens fri bevægelighed

Kommissionens sagsnr. 2009/2276 – mulig strid mellem §§ 14 og 16 i den danske kursgevinstlov (LBK nr. 978 af 28. september 2006) og EF-traktatens artikel 56 og de tilsvarende bestemmelser i EØS-aftalen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 04.11.09

549: Direktiver om luftforurening

Kommissionens sag nr. 2008/2187 vedrørende Rådets direktiv 96/62/EF af 27. september 1996 om vurdering og styring af luftkvalitet, Rådets direktiv 1999/30/EF af 22. april 1999 om luftkvalitetsgrænseværdier for svovldioxid, nitrogendioxid og nitrogenoxider, partikler og bly i luften og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF af 21. maj 2008 om luftkvaliteten og renere luft i Europa.

- Åbningsskrivelse modtaget: 23.11.09

4.2. BEGRUNDEDE UDTALELSER MODTAGET I 2009

493: Deponering af affald

(Kommissionens sagsnr. 2006/2480)

Dokumentnr. SG-Greffe (2007)/D/201430

Kommissionen anfører, at Danmark har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til artikel 2, 3, 5, 7, 9, 12, 13 og bilag I og III til Rådets direktiv 1999/31/EF af 26. april 1999 om deponeringsanlæg.

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.05.07
- Begrundet udtalelse modtaget: 02.02.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 02.04.09
- Henlagt af Kommissionen: 25.06.09

494: Ligebehandling af mænd og kvinder angående adgang til beskæftigelse, erhvervsuddannelse, forfremmelse samt arbejdsvilkår

(Kommissionens sagsnr. 2006/2525)

Dokumentnr. SG-Greffe (2007)/D/201431

Kommissionen anfører, at Danmark ved implementeringen af direktivet, særligt ændringerne af lov om ligebehandling af mænd og kvinder fra 2005, lov om ligebehandling af mænd og kvinder fra 2002 og lov om ligebehandling af mænd og kvinder fra 2004, har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til direktivets artikel 2, ved ikke at gennemføre artikel 1 korrekt.

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 02.07.07
- Begrundet udtalelse modtaget: 23.11.09

497: Beskatning af udbyttebetalinger

(Kommissionens sagsnr. 2006/4103)

Kommissionen mener, at Danmark ikke helt har opfyldt sine forpligtelser i henhold til TEF art 56 og de tilsvarende art i EØS-aftalen [TEUF art. 63], eftersom Danmark beskatter udbytter og renter modtaget af udenlandske pensionsfonde hårdere end udbytter og renter modtaget af danske pensionsfonde.

- Åbningsskrivelse modtaget: 29.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 21.05.07
- Kommissionens supplerende åbningsskrivelse modtaget 24.09.08
- Supplerende åbningsskrivelse besvaret: 24.11.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 25.06.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 25.08.09

506: GMO

Kommissionens sagsnr. 2007/2333

(Dokument nr. SG-Greffe (2007)/D/206823 af 7. november 2007 vedrørende gennemførelse af direktiv 98/81 EF.

Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark har undladt at opfylde sine forpligtelser til at gennemføre artikel 2, 11, 14 og 19 i ovennævnte direktiv.

- Åbningsskrivelse modtaget: 07.11.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 08.01.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 24.03.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 25.05.09

510: Affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE)

Kommissionens sagsnr. 2007/2394

Dokumentnr. SG-Greffe(2008)D/200844 af 29. februar 2008 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/96/EF af 27. januar 2003 om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE).

Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtigelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af det direktiv, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.03.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 05.05.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 09.10.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 09.12.09

511: Vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet

Kommissionens sagsnr. 2007/2481

Dokumentnr. SG-Greffe(2008)D/200845 af 29. februar 2008 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af Rådets direktiv 2001/42/EF af 27. juni om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet.

Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtigelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af det direktiv, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.03.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.04.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 23.11.09

513: Stoffer, der nedbryder ozonlaget

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2007/2506

Dokumentnr. (SG-Greffe (2008)D/201589) om mangelfuld gennemførelse af forordning 2037/2000 om stoffer, der nedbryder ozonlaget.

- Åbningsskrivelse modtaget: 07.04.2008
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.06.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 16.04.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 15.06.09

515: Tre direktiver – maj 2008

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/0391 > 2008/0393 om manglende gennemførelse i national ret af direktiverne 2006/7/EF, 2006/21/EF og 2007/16/EF.

- Åbningsskrivelse modtaget: 23.05.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 23.06.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0391 om manglende gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/7/EF af 15. februar 2006 om forvaltning af badevandskvalitet og om ophævelse af direktiv 76/160/EØF.

- Begrundet udtalelse modtaget: 25.02.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 24.04.09
- Henlagt af Kommissionen: 25.06.09

Kommissionens sagsnr. 2008/0392 om manglende meddelelse om gennemførelse af direktiv 2006/21/EF om håndtering af affald fra udvindingsindustrien og ændring af direktiv 2004/35/EF.

- Begrundet udtalelse modtaget: 02.02.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 02.04.09
- Henlagt af Kommissionen: 29.10.09

Kommissionens sagsnr. 2008/0393 om manglende gennemførelse i national ret af Kommissionens direktiv 2007/16/EF af 19. marts 2007 om gennemførelse af Rådets direktiv 85/611/EØF om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) med hensyn til afklaring af bestemte definitioner(EØS-relevant tekst).

- Åbningsskrivelse modtaget: 23.05.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 23.06.08
- Henlagt af Kommissionen: 08.10.09

519: Første jernbanepakke

Kommissionens sagsnr. nr. 2008/2103 om den danske gennemførelse af direktiv 91/440/EØF med senere ændringer, direktiv 95/18/EF med senere ændringer og direktiv 2001/14/EF, den såkaldte første jernbanepakke.
Dokument nr. SG-Greffe(2008)D/206263

- Åbningsskrivelse modtaget: 27.06.08
- Fristforlængelse givet til: 29.07.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.09.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 09.10.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 09.12.09

522: Momsgrupper

Kommissionens sag nr. 2008/2147 vedrørende tilsidesættelse af artikel 9 og 11 i Rådets direktiv 2006/112 af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem ved at give ikke-afgiftspligtige personer mulighed for at deltage i en momsgruppe

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.11.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 23.11.09

530: IPPC-direktivet

Kommissionens sagsnr. 2008/2310 vedr. mangelfuld gennemførelse af direktiv på miljøområdet.

- Åbningsskrivelse modtaget 01.12.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 02.03.09
- Begrundet udtalelse modtaget: 15.05.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 14.07.09

535: Manglende gennemførelse af direktiv 2006/118/EF

Kommissionens sagsnr. 2009/0149 vedr. direktiv 2006/118/EF af 12. december 2006 om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse.

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.04.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 03.06.09
- Begrundet udtalelse modtaget: 23.11.09

4.3. KOMMISSIONENS HENLÆGGELSER I 2009

456: Egne indtægter – juli 2005

(Kommissionens sagsnr. 2005/2118, nr. SG-Greffe(2005)D/203293) af den 13. juli 2005. Kommissionens påstand: Det anføres at danske myndigheder ikke overholder fristerne for bogføring af egne indtægter ved efterfølgende opkrævning, som er fastsat i artikel 2, 6, 9 og 10 i forordning (EØF Euratom) nr. 1552/89 eftersom de danske myndigheder konsulterer debitor, inden de bogfører indtægterne, hvilket kan medføre, at indbetalingen af de pågældende egne indtægter bliver forsinket.

- Åbningsskrivelse modtaget:14.07.05
- Åbningsskrivelse besvaret:04.10.05
- Begrundet udtalelse modtaget:19.10.06
- Begrundet udtalelse besvaret: 08.01.07
- Henlagt af kommissionen 29.01.09

464: Ligebehandlingsprincippet

(Kommissionens sagsnr. 2005/2354)

(dokumentnr. SG-Greffe (2006)D 200540 af den. 7. februar 2006)

Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark har forsømt at gennemføre artikel 4 i Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse korrekt.

- Åbningsskrivelse modtaget:08.02.06
- Åbningsskrivelse besvaret:24.04.06
- Begrundet udtalelse modtaget: 19.07.07
- Begrundet udtalelse besvaret: 25.09.07
- Henlagt af kommissionen 29.01.09

470: Badevandsdirektivet 2006

(Kommissionens sagsnr. 2006/2161)

(dokumentnr. SG-Greffe(2006)D/201751 af 10. april 2006).

Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til Rådets direktiv 76/160/EØF om kvaliteten af badevand.

- Åbningsskrivelse modtaget: 11.04.06
- Anmodet om fristforlængelse: 02.05.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 05.07.06
- Begrundet udtalelse modtaget: 25.02.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 24.04.09
- Henlagt af Kommissionen: 25.06.09

478: Cabotagesejlads

(Kommissionens sagsnr. 1998/4239)

(dokumentnr. SG-Greffe (2006) D/203605 af den 4. juli 2006).

Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark har tilsidesat sine forpligtelser ved ikke på korrekt vis at have gennemført Rådets forordning (EØF) nr. 3577/92 af 7. december 1992 om anvendelse af princippet om fri udveksling af tjenesteydelser inden for søtransport i medlemsstaterne (cabotagesejlads).

- Begrundet udtalelse modtaget: 05.07.06
- Begrundet udtalelse besvaret: 20.09.06
- Henlagt af Kommissionen 19.02.09

491: Ligebehandling - beskæftigelse og erhverv

(Kommissionens sagsnr. 2006/2435)

(dokumentnr. SG-Greffe (2007) D/200007)

Det anføres, at Danmark ved ikke korrekt og/eller i fuldt omfang at have gennemført de forpligtelser, der påhviler det i henhold til direktiv 2000/78/EF om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv artikel 2, stk. 2, litra b), artikel 4, stk. 1, og artikel 11, og derfor ikke har opfyldt de forpligtelser, der påhviler det i henhold til artikel 18 i samme direktiv.

- Åbningsskrivelse modtaget: 04.01.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 21.05.07
- Henlagt af kommissionen 29.01.09

493: Deponering af affald

(Kommissionens sagsnr. 2006/2480)

Dokumentnr. SG-Greffe (2007)D/201430

Kommissionen anfører, at Danmark har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til artikel 2, 3, 5, 7, 9, 12, 13 og bilag I og III til Rådets direktiv 1999/31/EF af 26. april 1999 om deponeringsanlæg.

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.05.07
- Begrundet udtalelse modtaget: 02.02.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 02.04.09
- Henlagt af Kommissionen: 25.06.09

498: Kapitalgevinster på aktier

(Kommissionens sagsnr. 2007/2002)

Kommissionen anfører, at Danmark ikke har overholdt sine forpligtelser i henhold til EF-traktatens art. 49 og 56 [TEUF art. 56 og 63] og de tilsvarende artikler i EØS-aftalen, idet

det har opretholdt en lovgivning, der diskriminerer mod investeringsforeninger med hovedsæde i andre EU-medlemsstater eller i EØS/EFTA-lande.

- Åbningsskrivelse modtaget: 29.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 21.05.07
- Begrundet udtalelse modtaget: 27.06.08
- Begrundet udtalelse besvaret: 25.08.08
- Henlagt af Kommissionen: 19.03.09

509: 5 direktiver

Kommissionens sagsnr. 2008/0057 > 2008/0061

Dokument nr. SG-Greffe(2008)D/200247 af 29. januar 2008 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af 5 direktiver. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtigelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af de direktiver, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.01.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 27.03.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0060

- Henlagt af Kommissionen 06.05.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0059, 2008/0057 og 2008/0058

- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0061:

- Henlagt af Kommissionen: 29.01.09

512: Manglende gennemførelse i national ret af 7 direktiver

Kommissionens sagsnr. 2008/0264 > 2008/0270

Dokumentnr. SG-Greffe (2008)D/201224 af 18. marts 2008 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af 7 direktiver. Kommissionen gør i skrivelsen gældende, at Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtigelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af de direktiver, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 19.03.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 19.05.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0266 og 2008/0269:

- Henlagt af Kommissionen: 26.06.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0265, 2008/0267, 2008/0270 og 2008/0268:

- Henlagt af Kommissionen: 18.09.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0264:

- Begrundet udtalelse modtaget: 24.09.08
- Begrundet udtalelse besvaret: 24.11.08
- Henlagt af Kommissionen: 29.01.09

515: Tre direktiver – maj 2008

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/0391 > 2008/0393 om manglende gennemførelse i national ret af direktiverne 2006/7/EF, 2006/21/EF og 2007/16/EF.

- Åbningsskrivelse modtaget: 23.05.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 23.06.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0391 om manglende gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/7/EF af 15. februar 2006 om forvaltning af badevandskvalitet og om ophævelse af direktiv 76/160/EØF.

- Begrundet udtalelse modtaget: 25.02.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 24.04.09
- Henlagt af Kommissionen: 25.06.09

Kommissionens sagsnr. 2008/0392 om manglende meddelelse om gennemførelse af direktiv 2006/21/EF om håndtering af affald fra udvindingsindustrien og ændring af direktiv 2004/35/EF.

- Begrundet udtalelse modtaget: 02.02.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 02.04.09
- Henlagt af Kommissionen: 29.10.09

Kommissionens sagsnr. 2008/0393 om manglende gennemførelse i national ret af Kommissionens direktiv 2007/16/EF af 19. marts 2007 om gennemførelse af Rådets direktiv 85/611/EØF om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) med hensyn til afklaring af bestemte definitioner(EØS-relevant tekst).

- Åbningsskrivelse modtaget: 23.05.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 23.06.08
- Henlagt af Kommissionen: 08.10.09

516: Kliplev- Sønderborg motorvej

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2006/4993 om mangelfuld VVM-vurdering ved etablering af Kliplev- Sønderborg motorvejen.

Dokument nr. SG-Greffe(2008)D/203610

Kommissionens påstand: Danmark har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til art. 6, stk. 3, i direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

- Åbningsskrivelse modtaget: 06.06.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.07.08
- Henlagt af Kommissionen: 19.03.09

517: Beskatning af fast ejendom

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2007/4811 om ejendomsværdiskattelovens manglende overensstemmelse med TEF artikel 56 og EØS artikel 40.

Dokument nr. SG-Greffe(2008)D/203611

Kommissionens påstand: De danske bestemmelser om beskatning af fast ejendom er beliggende udenfor Danmark er muligvis i strid med EF-traktatens art. 56 [TEUF art. 63].

- Åbningsskrivelse modtaget: 06.06.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 15.07.08
- Henlagt af Kommissionen: 19.03.09

520: Manglende gennemførelse af to direktiver

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/0515 > 2008/0516 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af direktiv 2006/32/EF om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester og direktiv 2006/88/EF om dyresundhedsbestemmelser for akvakulturdyr og produkter deraf og om forebyggelse og bekæmpelse af visse sygdomme hos vanddyr.

- Åbningsskrivelse modtaget: 22.07.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 22.09.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0515

- Henlagt af Kommissionen: 29.01.09

Kommissionens sagsnr. 2008/0516

- Henlagt af Kommissionen: 16.10.08

523: Fondsbeskatningsloven

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/2167 om fondsbeskatningslovens manglende overensstemmelse med TEF artikel 56 [TEUF art. 63].

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.11.08
- Henlagt af Kommissionen: 08.10.09

525: Manglende gennemførelse af to direktiver

Kommissionens åbningsskrivelser nr. 2008/0651 > 2008/0652 vedrørende manglende gennemførelse af to direktiver.

- Åbningsskrivelse modtaget: 02.10.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 02.12.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0651

- Henlagt af Kommissionen: 27.11.08

Kommissionens sagsnr. 2008/0652

- Henlagt af Kommissionen: 19.02.09

526: Arbejdstid ved mobile vejtransporter

Kommissionen åbningsskrivelse nr. 2008/2219 vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/15/EF af 11. marts 2002 om tilrettelæggelse af arbejdstid for personer, der udfører mobile vejtransportaktiviteter.

- Åbningsskrivelse modtaget 01.12.08
- Åbningsskrivelse besvaret 29.01.09
- Henlagt af Kommissionen: 19.03.09

527: Manglende gennemførelse af tre direktiver

Kommissionens sagsnr. 2008/0755 > 2008/00757 vedrørende manglende gennemførelse af tre direktiver i national ret.

Kommissionens sagsnr. 2008/0755

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/46/EF af 14. juni 2006 om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF om årsregnskaberne for visse selskabsformer, 83/349/EØF om konsoliderede regnskaber, 86/635/EØF om bankers og andre penge- og finansieringsinstitutters årsregnskaber og konsoliderede regnskaber og 91/674/EØF om forsikringssekskabers årsregnskaber og konsoliderede regnskaber.

- Åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 02.02.09
- Henlagt af Kommissionen: 19.02.09

Kommissionens sagsnr. 2008/0756

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/66/EF af 6. september 2006 om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører samt om ophævelse af direktiv 91/157/EØF.

- Åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 02.02.09
- Henlagt af Kommissionen: 14.05.09

Kommissionens sagsnr. 2008/0757

Kommissionens direktiv 2008/65/EF af 27. juni 2008 om ændring af direktiv 91/439/EØF om kørekort.

- Åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 02.02.09
- Henlagt af Kommissionen: 25.06.09

528: Sevesodirektivet (kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer)

Kommissionens sagsnr. 2008/2284 vedr. mangelfuld gennemførelse af direktiv på miljøområdet.

- Åbningsskrivelse modtaget 01.12.08

- Åbningsskrivelse besvaret 29.01.09
- Henlagt af Kommissionen: 08.10.09

531: Manglende gennemførelse af to direktiver vedr. skat

Kommissionens sagsnr. 2009/0030 vedr. manglende gennemførelse af direktiv vedr. skat

- Åbningsskrivelse modtaget 30.01.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.03.09

Kommissionens sagsnr. 2009/0031 vedr. manglende gennemførelse af direktiv vedr. skat

- Åbningsskrivelse modtaget 30.01.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.03.09
- Henlagt af Kommissionen: 19.03.09

533: Overvågning og kontrol med overførsel af affald

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/2318 om overvågning og kontrol med overførsel af affald

- Åbningsskrivelse modtaget: 25.02.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.04.09
- Henlagt af Kommissionen: 25.06.09

536: Manglende gennemførelse af direktiv 2008/8/EF

Kommissionens sagsnr. 2009/0150 vedr. direktiv 2008/8/EF af 12. februar 2008 om ændring af direktiv 2006/112/EF med hensyn til leveringsstedet for tjenesteydelser.

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.04.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 03.06.09
- Henlagt af Kommissionen: 25.06.09

537: Manglende gennemførelse af Kommissionens direktiv 2008/74/EF

Kommissionens sagsnr. 2009/0151 vedr. Kommissionens direktiv 2008/74/EF af 18. juli 2008 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/55/EF og af direktiv 2005/78/EF for så vidt angår typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6) og adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer (EØS-relevant tekst).

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.04.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 03.06.09
- Henlagt af Kommissionen: 25.06.09

540: Manglende rapportering vedr. drivhusgasemissioner

Kommissionens sagsnr. 2009/2069. Kommissionen påstår, at Danmark har tilsidesat sine forpligtelser om rapportering efter Europa-Parlamentets og Rådets beslutning 280/2004/EF om en mekanisme til overvågning af emissioner af drivhusgasser i Fællesskabet og til gennemførelse af Kyoto-protokollen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 15.05.09

- Åbningsskrivelse besvaret: 01.07.09
- Henlagt af Kommissionen: 08.10.09

541: Manglende rapportering efter affaldsdirektiver

Kommissionens sagsnr. 2009/2054. Kommissionen påstår, at Danmark har tilsidesat sine rapporteringsforpligtelser for perioden 2004-2006 efter Rådets direktiv 91/689/EØF om farligt affald og Rådets direktiv 1999/31/EF om deponering af affald.

- Åbningsskrivelse modtaget: 15.05.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 08.07.09
- Henlagt af Kommissionen: 08.10.09

545: Manglende gennemførelse af Kommissionens direktiv 2008/62/EF

Kommissionens sagsnr. 2009/0333 om manglende gennemførelse af Kommissionens direktiv 2008/62/EF af 20. juni 2008 om visse undtagelser med henblik på godkendelse af landracer og sorter af landbrugsarter, der er naturligt tilpasset de lokale og regionale forhold og truet af genetisk erosion, og om handel med frø og læggekartofler af sådanne landracer og sorter (EØS-relevant tekst).

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.07.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 10.09.09
- Henlagt af Kommissionen: 20.11.09

4.4. VERSERENDE TRAKTATKRÆNKELSESSAGER MOD DANMARK PR. 31.12.09

291: Luftfartsaftale med USA/ "Open Skies"

Kommissionens sagsnr. 1995/2087. Kommissionen henleder opmærksomheden på dom i sag C-467/98, Kommissionen mod Danmark, da den ikke har modtaget nogen meddelelse om de foranstaltninger, den danske regering har truffet til gennemførelse af dommen af 5. november 2002, hvorefter det er Kommissionens opfattelse, at der er sket en tilsidesættelse af Danmarks forpligtelser i henhold til TEF artikel 228, stk.1 [TEUF art. 260].

• Åbningsskrivelse modtaget:	06.06.95
• Åbningsskrivelse besvaret:	06.07.95
• Begrundet udtalelse modtaget:	16.03.98
• Begrundet udtalelse besvaret:	04.06.98
• Åbningsskrivelse modtaget:	28.07.04
• Åbningsskrivelse besvaret:	29.10.04

433: Tips-sagen

Kommissionens sagsnr. 2003/4765. Kommissionens påstand: Det anføres, at en række bestemmelser i loven om visse spil, lotterier og væddemål, som forbyder udbud af, reklame for og formidling af sportsvæddemålstjenester udbudt af tjenesteydere med bevilling i andre medlemsstater er i strid med traktatens artikel 49 [TEUF art. 56].

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.03.04
- Supplerende åbningsskrivelse modtaget: 11.04.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 16.06.04
- Supplerende åbningsskrivelse besvaret: 29.06.06
- Åbningsskrivelse besvaret – supplerende: 30.10.06
- Begrundet udtalelse modtaget: 26.03.07
- Begrundet udtalelse besvaret: 30.05.07

463: Leasingbiler 2006

Kommissionens sagsnr. 2005/4925. Kommissionens påstand: Det anføres, at den danske ordning for registreringsafgift af leasingbiler er i strid med EF-traktatens artikel 49 [TEUF art. 56] da den ikke er proportional og EF-traktatens 49 og 90 [TEUF art. 56 og 110], da Danmark anvender et afgiftstillæg, der kun finder anvendelse på biler, som herboende personer leaser fra virksomheder etableret i andre medlemsstater.

- Åbningsskrivelse modtaget: 08.02.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.04.06
- Begrundet udtalelse modtaget: 18.12.06
- Begrundet udtalelse besvaret: 19.02.07

475: Habitatdirektivet

Kommissionens sagsnr. 2006/2144. Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til Rådets direktiv 92/43 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

- Åbningsskrivelse modtaget: 05.07.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.11.06

476: Fugledirektivet

Kommissionens sagsnr. 2006/2134. Kommissionens påstand: Det anføres, at Danmark ved ikke på fuldstændig eller korrekt måde at have gennemført artikel 3, artikel 4, stk. 1 og 4, artikel 5, artikel 7 og artikel 9 i direktiv 79/409/EØF om beskyttelse af vilde fugle, som ændret ved direktiv 91/244/EØF, 94/24/EF og 97/49/EF, har misligholdt sine forpligtelser efter disse bestemmelser.

- Åbningsskrivelse modtaget: 05.07.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.11.06
- Supplerende åbningsskrivelse: 02.02.09
- Supplerende åbningsskrivelse besvaret: 30.04.09
- Begrundet udtalelse modtaget: 04.11.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 18.12.09

481: Forholdsmæssig afgift af firmabiler

Kommissionens sagsnr. 2006/2240. Kommissionens påstand: Det anføres, at størrelsen af den forholdsmæssige afgift af firmabiler samt et afgiftstillæg på 1,5 % pr. kvartal er i strid med TEF artikel 39, 49 og 90 [TEUF art. 45, 56 og 110].

- Åbningsskrivelse modtaget: 05.07.06
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.09.06
- Begrundet udtalelse modtaget: 18.12.06
- Begrundet udtalelse besvaret: 19.02.07

494: Ligebehandling af mænd og kvinder angående adgang til beskæftigelse, erhversuddannelse, forfremmelse samt arbejdsvilkår.

Kommissionens sagsnr. 2006/2525. Kommissionens påstand: Danmark ved implementeringen af direktivet, særligt ændringerne af lov om ligebehandling af mænd og kvinder fra 2005, lov om ligebehandling af mænd og kvinder fra 2002 og lov om ligebehandling af mænd og kvinder fra 2004, har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til direktivets artikel 2, ved ikke at gennemføre artikel 1 korrekt.

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 02.07.07
- Begrundet udtalelse modtaget: 23.11.09

495: Godtgørelse af lægemidler købt på et traditionelt apotek eller et internetapotek, der er etableret i en anden medlemsstat

Kommissionens sagsnr. 2006/2349. Kommissionens påstand: Danmark har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler det i henhold til EF-traktatens artikel 28 og 30 ved at afslå at yde tilskud til humanmedicinske lægemidler indkøbt på et apotek, der er etableret i en anden medlemsstat.

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 01.06.07

496: Sikkerhed og sundhed på midlertidige eller mobile byggepladser

Kommissionens sagsnr. 2006/2470. Kommissionens påstand: Den danske lovgivning ikke er i overensstemmelse med direktivets artikel 3, stk. 1 sammenholdt med artikel 2, litra e) og f), artikel 3, stk. 2, artikel 5, litra a) og b), artikel 6, litra a), b), c), d) og f), artikel 8, litra f), h), og j) og artikel 9, litra b).

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.05.07
- Supplerende åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08
- Supplerende åbningsskrivelse besvaret: 02.02.09

497: Beskatning af udbyttebetalinger

Kommissionens sagsnr. 2006/4103. Kommissionen mener, at Danmark ikke helt har opfyldt sine forpligtelser i henhold til TEF artikel 56 [TEUF art. 63] og de tilsvarende artikler i EØS-aftalen, eftersom Danmark beskatter udbytter og renter modtaget af udenlandske pensionsfonde hårdere end udbytter og renter modtaget af danske pensionsfonde.

- Åbningsskrivelse modtaget: 29.03.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 21.05.07
- Supplerende åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Supplerende åbningsskrivelse besvaret: 24.11.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 25.06.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 25.08.09

506: GMO

Kommissionens sagsnr. 2007/2333 vedrørende gennemførelse af direktiv 98/81 EF. Kommissionens påstand: Danmark har undladt at opfylde sine forpligtelser til at gennemføre artikel 2, 11, 14 og 19 i ovennævnte direktiv.

- Åbningsskrivelse modtaget: 07.11.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 08.01.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 24.03.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 25.05.09

507: Vandrammedirektivet

Kommissionens sagsnr. 2007/2235 vedrørende gennemførelse af direktiv 2000/60/EF. Kommissionens påstand: Danmark har undladt at opfylde de forpligtelser, det har i henhold til artikel 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 og 24 samt bilag V, VII, IX og X i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/06/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, samt de forpligtelser, det har i henhold til EF-traktatens artikel 10 [TEU artikel 4, stk. 3] sammen med EF-traktatens artikel 249 [TEUF art. 288] og artikel 1, 5 og 9 i direktivet.

- Åbningsskrivelse modtaget: 15.11.07
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.02.08
- Åbningsskrivelse besvaret - supplerende: 13.06.08
- Supplerende åbningsskrivelse modtaget: 23.11.09

510: Affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE)

Kommissionens sagsnr. 2007/2394 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/96/EF om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE). Kommissionens påstand: Danmark har ikke overholdt sine EF-retlige forpligtelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af det direktiv, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.03.08

- Åbningsskrivelse besvaret: 05.05.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 09.10.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 09.12.09

511: Vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet

Kommissionens sagsnr. 2007/2481 vedrørende manglende gennemførelse i national ret af Rådets direktiv 2001/42/EF om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet. Kommissionens påstand: Danmark ikke har overholdt sine EF-retlige forpligtigelser vedrørende gennemførelsen i dansk ret af det direktiv, der nævnes i et bilag til skrivelsen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.03.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.04.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 23.11.09

513: Stoffer, der nedbryder ozonlaget

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2007/2506 om mangelfuld gennemførelse af forordning 2037/2000 om stoffer, der nedbryder ozonlaget.

- Åbningsskrivelse modtaget: 07.04.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.06.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 16.04.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 12.06.09

514: VVM-direktivet

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2003/4980 om overtrædelse af direktiv 85/337/EØF (VVM-direktivet).

- Åbningsskrivelse modtaget: 07.04.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 06.06.08
- Åbningsskrivelse besvaret - supplerende: 09.06.08

518: Momsfritagelse for almenvælgørende foreninger

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2007/2312 om den generelle momsfrigørelse, der efter dansk lov gælder for varer og ydelser, der leveres af almenvælgørende eller på anden måde almennyttige foreninger m.fl. i forbindelse med afholdelsen af aktiviteter, og for varer, som leveres af genbrugsbutikker, der opfylder visse kriterier med hensyn til anvendelse af overskud og aflønning af arbejdskraft, samt på betingelserne for momsfrigørelse af levering af varer og ydelser i forbindelse med indsamlingsarrangementer.

- Åbningsskrivelse modtaget: 27.06.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 26.08.08

519: Første jernbanepakke

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/2103 om den danske gennemførelse af direktiv 91/440/EØF med senere ændringer, direktiv 95/18/EF med senere ændringer og direktiv 2001/14/EF, den såkaldte første jernbanepakke.

- Åbningsskrivelse modtaget: 27.06.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.09.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 09.10.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 09.12.09

521: Civil luftfart

Kommissionens sagsnr. 2008/2243 om manglende overholdelse af bl.a. forordning om sikkerhed inden for civil luftfart.

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.11.08

522: Momsgrupper

Kommissionens sagsnr. 2008/2147 om manglende overholdelse af artikel 9 og 11 i Rådets direktiv 2006/112/EF om det fælles merværdiafgiftssystem.

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 24.11.08
- Begrundet udtalelse modtaget: 23.11.09

524: Exitbeskatning

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/2157 om at lovgivningen vedrørende exitbeskatning er i strid med EF-traktatens artikel 43 [TEUF art. 49].

- Åbningsskrivelse modtaget: 24.09.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 11.11.08
- Supplerende åbningsskrivelse modtaget: 25.06.09
- Supplerende åbningsskrivelse besvaret: 25.08.09

529: Bilskrot (direktiv om udrangerede køretøjer)

Kommissionens sagsnr. 2008/2300 vedrørende mangelfuld gennemførelse af direktiv på miljøområdet.

- Åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.01.09
- Supplerende åbningsskrivelse modtaget: 09.10.09
- Supplerende åbningsskrivelse besvaret: 09.12.09

530: IPPC-direktivet

Kommissionens sagsnr. 2008/2310 vedrørende mangelfuld gennemførelse af direktiv på miljøområdet.

- Åbningsskrivelse modtaget: 01.12.08
- Åbningsskrivelse besvaret: 02.03.09
- Begrundet udtalelse modtaget: 15.05.09
- Begrundet udtalelse besvaret: 14.07.09

531: Manglende gennemførelse af to direktiver vedr. skat

Kommissionens sagsnr. 2009/0030 vedr. manglende gennemførelse af direktiv vedr. skat

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.01.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 30.03.09

532: Miljøvurdering af Lille Vildmose

Kommissionens sagsnr. 2005/4398 vedr. miljøvurdering af Lille Vildmose

- Åbningsskrivelse modtaget: 02.02.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 02.06.09

534: Skattefradrag af renter i relation til fast ejendom

Kommissionens åbningsskrivelse nr. 2008/4885 vedr. skattefradrag af renter i relation til fast ejendom.

- Åbningsskrivelse modtaget: 25.02.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 22.04.09

535: Manglende gennemførelse af direktiv 2006/118/EF

Kommissionens sagsnr. 2009/0149 vedr. direktiv 2006/118/EF af 12. december 2006 om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse.

- Åbningsskrivelse modtaget: 03.04.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 03.06.09
- Begrundet udtalelse modtaget: 23.11.09

538: Anerkendelse af udenlandske recepter

Kommissionens sagsnr. 2008/4171. Kommissionen påstår at det er i strid med EF-traktatens art. 49 [TEUF art. 56], at Danmark afviser at anerkende recepter udstedt af sundhedspersoner, der bemyndiget dertil i den medlemsstat, hvor de er etableret, men som ikke er etableret i Danmark.

- Åbningsskrivelse modtaget: 15.05.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 08.07.09

539: Refusion af lægebehandling i udlandet

Kommissionens sagsnr. 2009/4227 vedr. uoverensstemmelse mellem EF-traktatens art. 49 [TEUF art. 56] og forordning 1408/71/EØF og de danske myndigheders afvisning af at udbetale godtgørelse af udgifter til lægebehandling modtaget i en anden medlemsstat

- Åbningsskrivelse modtaget: 15.05.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 08.07.09

542: Kapacitetsbegrænsninger og gennemsigtighed på el-området

Kommissionens sagsnr. nr. 2009/2166 om håndtering af kapacitetsbegrænsninger og gennemsigtighed på elområdet og gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 (elforordningen) og dens bilag.

- Åbningsskrivelse modtaget: 25.06.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 25.08.09

543: Gennemsigtighed på naturgas-området

Kommissionens sagsnr. 2009/2184 om gennemsigtighed på naturgasområdet og gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1775/2005 af 28. september 2005 (gasforordningen) om betingelserne for adgang til naturgas-transmissionsnet og dens bilag.

- Åbningsskrivelse modtaget: 25.06.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 25.08.09

544: Manglende gennemførelse af direktiv 2007/58/EF

Kommissionens sagsnr. 2009/0332 om manglende gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/58/EF af 23. oktober 2007 om ændring af Rådets direktiv 91/440/EØF om udvikling af Fællesskabets jernbaner og direktiv 2001/14/EF om tildeling af jernbaneinfrastrukturkapacitet og opkrævning af afgifter for brug af jernbaneinfrastruktur.

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.07.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.09.09

546: Manglende gennemførelse af direktiv 2008/68/EF

Kommissionens sagsnr. 2009/0334 om manglende gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/68/EF af 24. september 2008 om indlandstransport af farligt gods (EØS-relevant tekst).

- Åbningsskrivelse modtaget: 30.07.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 29.09.09

547: Manglende notifikation af implementering af direktiv om udstyr på skibe

Kommissionens sagsnr. 2009/0443 vedr. manglende notifikation af implementering af direktiv 2008/67/EF om udstyr på skibe.

- Åbningsskrivelse modtaget: 29.09.09
- Åbningsskrivelse besvaret: 19.11.09

548: Den danske kursgevinstlov og kapitalens fri bevægelighed

Kommissionens sagsnr. 2009/2276 – mulig strid mellem §§ 14 og 16 i den danske kursgevinstlov (LBK nr. 978 af 28. September 2006) og EF-traktatens artikel 56 [TEUF art. 63] og de tilsvarende bestemmelser i EØS-aftalen.

- Åbningsskrivelse modtaget: 04.11.09

549: Direktiver om luftforurening

Kommissionens sag nr. 2008/2187 vedrørende Rådets direktiv 96/62/EF af 27. september 1996 om vurdering og styring af luftkvalitet, Rådets direktiv 1999/30/EF af 22. april 1999 om luftkvalitetsgrænseværdier for svovldioxid, nitrogendioxid og nitrogenoxider, partikler og bly i luften og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF af 21. maj 2008 om luftkvaliteten og renere luft i Europa.

- Åbningsskrivelse modtaget: 23.11.09

550: Lovgivning om aerosoler

Kommissionens sag nr. 2009/0499 vedr. manglende gennemførelse i national ret af Kommissionens direktiv 2008/47/EF af 8. april 2008 om ændring, med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling, af Rådets direktiv 75/324/EØF om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om aerosoler.

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.11.09

551: Fællesskabskodeks for veterinærlægemidler

Kommissionen nr. 2009/0500 vedr. manglende gennemførelse i national ret af Kommissionens direktiv 2009/9/EF af 10. februar 2009 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/82/EF om oprettelse af en fællesskabskodeks for veterinærlægemidler.

- Åbningsskrivelse modtaget: 26.11.09

PRÆJUDICIELLE FORELÆGGELSER FRA MEDLEMSSTATERNES DOMSTOLE, 2005-2009 (1) (2)

	2005	2006	2007	2008	2009	GNS pr. land
Belgien	21	17	22	24	35	23,8
Bulgarien (3)	—	—	1	0	8	2,7
Cypern	0	0	0	1	1	0,4
Danmark	4	3	5	6	3	4,2
Estland	0	0	2	2	2	1,2
Finland	4	5	5	4	2	4
Frankrig	17	24	26	12	28	21,4
Grækenland	11	14	8	9	11	10,6
Irland	2	1	2	1	0	1,2
Italien	18	34	43	39	29	32,6
Letland	0	0	0	3	4	1,4
Litauen	0	1	1	3	3	1,6
Luxembourg	2	1	0	4	0	1,4
Malta	0	0	0	0	1	0,2
Nederlandene	36	20	19	34	24	26,6
Polen	1	2	7	4	10	4,8
Portugal	2	3	3	1	3	2,4
Rumænien (3)	—	—	1	0	1	0,7
Slovakiet	0	1	1	0	1	0,6
Slovenien	0	0	0	0	2	0,4
Spanien	10	17	14	17	11	13,8
Storbritannien	12	10	10	14	28	14,8
Sverige	11	2	6	7	5	6,2
Tjekkiet	1	3	2	1	5	2,4
Tyskland	41	77	59	71	59	61,4
Ungarn	3	4	2	6	10	5
Østrig	15	12	20	25	15	17,4
GNS pr. år	8,44	10,04	9,59	10,67	11,15	

(1) Kilde: Oplysninger fra EU-Domstolens Justitssekretariat.

(2) Præjudicielle forelæggelser fra danske domstole forekommer typisk i sager, hvor en statslig myndighed er part (enten i en civilsag eller en straffesag). Regeringen afgiver som hovedregel indlæg i disse præjudicielle sager.

(3) Rumænien og Bulgarien blev medlemmer pr. 1. jan. 2007.

MEDLEMSSTATERNES SKRIFTLIGE INDLÆG I PRÆJUDICIELLE SAGER FORELAGT EU-DOMSTOLEN FRA ANDRE LANDES DOMSTOLE, 2005-2009 (1) (2)

	2005	2006	2007	2008	2009	GNS pr. land
Belgien	7	25	22	16	11	16,2
Bulgarien (3)	-	-	0	0	0	0
Cypern	7	11	9	9	2	7,6
Danmark	4	6	10	16	17	10,6
Estland	0	4	1	5	4	2,8
Finland	13	14	16	18	8	13,8
Frankrig	23	18	15	18	18	18,4
Grækenland	17	45	56	48	52	43,6
Irland	12	13	9	11	18	12,6
Italien	31	63	57	45	40	47,2
Letland	1	3	0	3	1	1,6
Litauen	6	9	7	4	3	5,8
Luxembourg	1	1	0	0	2	0,8
Malta	1	1	0	1	2	1
Nederlandene	25	29	32	27	31	28,8
Polen	21	19	46	44	32	32,4
Portugal	12	12	20	22	25	18,2
Rumænien (3)	-	-	0	1	0	0,3
Slovakiet	10	2	4	6	7	5,8
Slovenien	2	7	11	0	1	4,2
Spanien	14	9	14	24	17	15,6
Storbritannien	31	30	35	53	32	36,2
Sverige	10	16	11	7	11	11
Tjekkiet	10	15	11	31	35	20,4
Tyskland	24	30	17	31	38	28
Ungarn	1	4	5	8	9	5,4
Østrig	14	22	29	29	32	25,2
GNS pr. år	11,9	16,3	16,2	17,7	16,2	

(1) Det forekommer, at en medlemsstat alene afgiver mundtligt indlæg i en præjudiciel sag. Nærværende opgørelse vedrører *kun* skriftlige indlæg.

(2) Kilde: Oplysninger fra EU-Domstolens Justitssekretariat. Tallene (bruttotal) angiver det samlede antal sager, uanset om visse sager er blevet forenet på grund af deres konneksitet (et sagsnummer = en sag).

(3) Rumænien og Bulgarien blev medlemmer pr. 1. jan. 2007.

	2005	2006	2007	2008	GNS pr. land	2009 (4)
Belgien	7	10	10	17	11	13
Bulgarien (3)	—	—	0	0	0	0
Cypern	0	0	1	2	0,75	3
Danmark	2	0	0	0	0,5	0
Estland	1	2	0	2	1,25	5
Finland	10	7	2	5	6	1
Frankrig	12	7	12	15	11,5	8
Grækenland	18	24	25	19	21,5	12
Irland	9	8	11	11	9,75	6
Italien	34	25	24	17	25	16
Letland	0	0	0	0	0	0
Litauen	0	0	1	0	0,25	0
Luxembourg	18	27	20	15	20	5
Malta	0	3	3	5	2,75	3
Nederlandene	9	6	8	4	6,75	5
Polen	0	3	7	10	5	11
Portugal	6	12	22	14	13,5	17
Rumænien (3)	—	—	0	0	0	1
Slovakiet	0	2	1	0	0,75	2
Slovenien	0	0	1	1	0,5	0
Spanien	6	18	21	21	16,5	11
Storbritannien	7	5	2	14	7	5
Sverige	6	4	11	6	6,75	1
Tjekkiet	0	4	6	7	4,25	4
Tyskland	12	10	15	10	11,75	5
Ungarn	0	0	2	3	1,25	1
Østrig	9	12	6	10	9,25	7
GNS pr. år	6,64	7,56	7,81	7,70		5,26

(1) Tallene stammer fra Kommissionens årsrapport fra 2008.

(2) Tallene for 2009 er endnu ikke oplyst fra Kommissionen. Årsrapporten ventes i 2. halvdel af 2010.

(3) Rumænien og Bulgarien blev medlemmer pr. 1. jan. 2007.

(4) Kilde: Oplysninger fra EU-Domstolens Justitssekretariat. Tallene (bruttototal) angiver det samlede antal sager, uanset om visse sager er blevet forenet på grund af deres konneksitet (et sagsnummer = en sag). De dækker sager i henhold til EF-traktatens artikel 93, 169, 170, 171 og 225 (nu artikel 88 EF, 226 EF, 227 EF, 228 EF og 298 EF), artikel 141 EA, 142 EA og 143 EA og artikel 88 KS.

**MEDLEMSSTATERNES SKRIFTLIGE INTERVENTIONSINDLÆG I DIREKTE SAGER VED
DOMSTOLEN, 2005-2009 (1) (2)**

	2005	2006	2007	2008	2009	GNS pr. land
Belgien	0	1	0	1	1	0,6
Bulgarien (3)	—	—	0	0	0	0
Cypern	0	0	0	0	0	0
Danmark	2	2	0	3	4	2,2
Estland	2	1	0	1	0	0,8
Finland	6	7	9	4	5	6,2
Frankrig	5	4	3	0	1	2,6
Grækenland	1	3	3	1	0	1,6
Irland	2	1	1	1	2	1,4
Italien	0	1	3	2	1	1,4
Letland	1	2	1	2	0	1,2
Litauen	1	2	2	9	1	3
Luxembourg	0	0	0	0	0	0
Malta	0	1	0	0	0	0,2
Nederlandene	5	6	2	2	4	3,8
Polen	3	1	4	4	1	2,6
Portugal	1	4	2	1	0	1,6
Rumænien (3)	—	—	0	1	0	0,3
Slovakiet	2	1	1	8	1	2,6
Slovenien	0	0	0	4	1	1
Spanien	10	5	5	0	0	4
Storbritannien	4	3	10	13	6	7,2
Sverige	2	2	3	1	1	1,8
Tjekkiet	0	1	0	6	0	1,4
Tyskland	1	1	5	2	2	2,2
Ungarn	1	2	2	5	1	2,2
Østrig	1	1	3	2	0	1,4
GNS pr. år	2,00	2,08	2,19	2,70	1,19	

(1) Kilde: Oplysninger fra EU-Domstolens Justitssekretariat.

(2) Bemærk at statistikken kun omfatter interventionsindlæg i sager ved Domstolen, og ikke også interventionsindlæg i sager ved Retten, som den danske regering også deltager aktivt i. F.eks. afgav den danske regering i 2009 interventionsindlæg i 3 sager ved Retten. Ydermere omfatter statistikken ikke medlemslandenes indlæg i direkte sager, hvor de selv er parter (enten som sagsøger eller sagsøgt).

(3) Rumænien og Bulgarien blev medlemmer pr. 1. jan. 2007.